PROMIN

ПРОМІНЬ

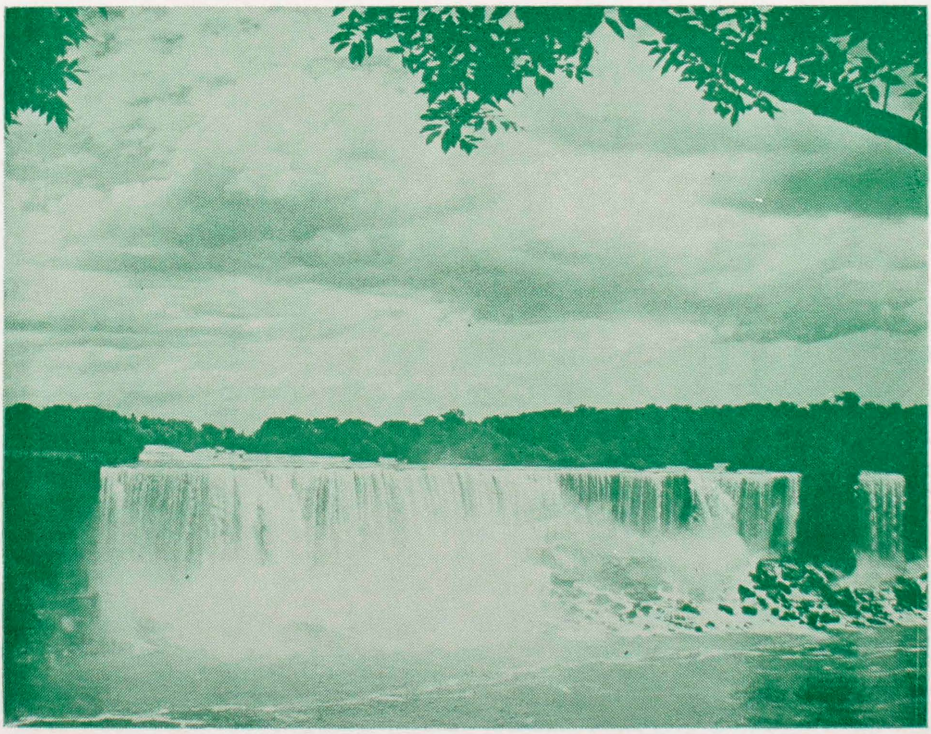

No. 6
JUNE
1982

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXIII ЧЕРВЕНЬ 1982 Ч. 6

Виходить раз у місяць

Видає

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $12.00
Передплата до інших країн 12.00
Поодиноке число 1.20

Передплату висилати на адресу:

ПРОМІНЬ

Р. О. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 6 June, 1982 VOL. XXIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $12.00
Subscription in other countries 12.00
Single copy 1.20

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

Ярина Зоряна — Відчиніть! 1
— Вакації і наші діти 1
Ярина Зоряна — Радість Зелених Свят 2
Сашко Скрипаль — Василівній 2
Т. Горохович — Іван Франко 3
Приятелька — Українська молодь здобуває позиції 5
Волинянка — Я не почувалась туристкою в Україні 6
Олена Пчілка — Спогади про Михайла Драгоманова 8
Г. Шилюк — Право на безправ'я 11
Петро Григоренко — Велич духа 13
С. Стечишин — „Маруся Чурай" 14
Ivan Harmata — The Constitution Act, 1982 15
— H. Raycheba, Who Runs Amnesty International 16
Т. Сидоренко — Відзначення журнала 17
Відділ для дітей 18
З'їздовий Комітет — Окружний З'їзд в Келовна 19
Громадська і родинна хроніка 21
Річні звіти відділів 25
Квіти незабутнім 29
Стефанія Кульба — Довкола дому 32
Українська вишивка 32
При праці для „Променя" 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — Ніягара Фалс — Фото-етюд

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують тому всякі дописи мусять бути читко написані і без обширних описів.

Редакція

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон ..... $ 0.50
Вибране, Г. Мандрика 1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко 6.00
Довідник про Союз Українок Канади 0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою 0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська 1.50
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська 0.75
Статут Союзу Українок Канади 0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК 7.50
Три сильветки, Л. Білецький 1.50
Українські коляди, С. Яременко 0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова 3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак 2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді 6.00
Я вернуся, О. Крамар 0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C. 3.95
"Ukrainian Canadiana" U.W.A.S. 12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy 0.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки 2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки 10.00
На Роковини Івана Франка 1.00
Програма для Молодших Відділів СУМК 2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської 1.00
Програма на свято Св. Миколая 2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської 0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК 7.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька 1.50
П'єси для молоді 2.50
Програма для садочків 1.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин 1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

#25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man.. Canada

ВАКАЦІЇ І НАШІ ДІТИ

Незабаром закінчиться в школах навчання й тисячі канадської молоді залишить шкільні мури, користаючи з літнього відпочинку. Старша університетська молодь шукатиме праці, щоб продовжувати студії а шкільна молодша частина дітвори, користаючи з дозвілля зможе собі вибирати форму своїх вакацій. Одні подадуться до спільних таборів, інші влаштуються десь над озером з батьками, або виберуться в дальшу подорож „побачити світу".

Як проводитиме час наша українська молодь? Які у неї перспективи і пляни? Вона також має свої власні бажання та свої мрії, щоб якнайкраще використати час літа. Добре було б поїхати десь . . . Це потайна думка кожного школяра, можливо вирватися з-під опіки батьків, зазнати пригод, щось цікавого побачити . . .

Дбайливі батьки заздалегідь приготовили своїх дітей на час літнього відпочинку. Вони вже не один вечір просиділи на спільних нарадах куди поїхати літом. Одною з головніших тем були українські літні курси в котромусь з інститутів. Оповідали дітям, коли вони самі були такими курсантами та як там було цікаво: з'їжджалась молодь з різних сторін Канади, знайомились з собою, здружувались, вчились разом і разом бавились, а на закінчення курсів приготовляли концерт. Коли ж приходилось від'їжджати, то прощались, плакали й обіцювали собі на наступний рік неодмінно приїхати, обіцювали собі писати та бути приятелями на ціле життя. Незабутній час юних днів. Куди ж краще спрямувати молодь на літні вакації як не до рідних установ?

Подбало ж давніше українське суспільство про свої власні українські інституції, в яких кожного року широко відкриті двері для української молоді. Тут вона має нагоду провести між ровесниками з інших місцевостей свій час, поробити нові знайомства, навчитись дещо нового. А для дітей це новий, цікавий і відмінний від домашнього світ, повний нових вражінь і переживань.

Ось кілька інституцій відповідних для молоді. Колегія Св. Андрея у Вінніпезі цього року знову відкриває для шкільної молоді свої двері. Приготовляє українські літні курси, відпочинок та інші виховні справи.

Інститут ім. Петра Могили в Саскатуні кличе на Курси Повного Заглиблення у вивчанні української мови. Знову ж Інститут ім. Св. Івана в Едмонтоні проголосив кредитовані курси українознавства. Віримо, що й Інститут Св. Володимира в Торонто щось приготовляє для молоді в себе.

Для найменших маємо чудові літні оселі: в Саскачевані — Зелений Гай і Соняшний Купіль, в Альберті — оселя Барвінок, в Манітобі — Веселка, в Онтаріо — Київ біля Торонто, Золота Брама біля Гамільтону, оселя Св. Софії в Квебеку, біля Монтреалу.

Можна вибирати кому куди найвигідніше. Крім того — організації, жіночі товариства повинні допомогти молоді фінансово туди поїхати, якщо заходить така потреба. Побут дітей на оселях під опікою добрих виховників це одна з дуже важливих ділянок у наших завданнях. Присвятім їм найбільше уваги тепер.

Ярина Зоряна

ВІДЧИНІТЬ!

(СВІТЛИМ ЛЮДЯМ)

Мене вабить в людей
Свіжість думок —
Розум ясний . . .
Тоді свіжійше
Й світлійше
Почуваюсь я.

Мене разить в людей
Плиткість думок
Гнів вогняний . . .
Тоді терпить
Ціла душа моя.

Простіть, за самолюбство,
Що так часто
Забігаю до Вас
Щоб відновити
Все моє єство . . .

Не хочу безнастанно
У плиткості
Згоряти . . .
Стукаю в серця, —
В почуття багаті:
Відчиніть!

Мінн. 4-15-82

Ярина Зоряна

РАДІСТЬ ЗЕЛЕНИХ СВЯТ

Зіслання святого Духа, це радість душевна. Це обнова. Це мудрість правильного мислення... наші предки звали просто: святою неділею — або „зеленими святами".

Тоді там, на рідних землях, на всіх одвірках, дверях, вікнах та віконницях, зеленіло липове галуззя... а їхнє густо насичене листя — неначе широкими хліборобськими руками-долонями, обнімало назовні „хижі"-хати і було так відрадно, святково та „ладно". Немов заворожені зелені замки — на Підгір'ї — зустрічали святу неділю, в минулому, мої предки над Сяном.

В нутрі кожної хати теж все зеленіло. Завішували скрізь ліщину, та розкішні кленові листки. Прикрашували святі ікони та хатнє устаткування, щоби гідно та радісно зустріти цей небуденний День — Зелених Свят.

На столі стояв глиняний глечик з джерельно-криштальною водою, та в ньому запашний букет цвітів-зілля, що було збиране руками дітей, — в лісі та на левадах: жовтільки, кузінки, кровник неруш-зілля та папороть. Все, що цвіло, що мало гарну форму, приносилося до хати, щоби відтак в церкві посвятити, та щоби сила святого Духа, залишилася в цьому зіллі, як величний дар святої Зеленої Неділі. Це зілля засушувалося... бо, коли моторошно ставало в часі так званої тут „електричної бурі" — мої предки запалювали дрібку святого зілля... і тоді не боялися ні громів ні блискавиці, бо дим Божого Духа охороняв ціле обійстя.

Віра ця допомагала поборювати багато труднощів, що в теперішньому часі називають „опіюм" — або лагіднійше „забобонами".

Закосичені в той час були й гроби рідних — та й плили пісні — молитви, — на вічну пам'ять із рода в рід, — по кладовищах чи пак цвинтарях.

Відірвані від гнізда предків, ми перестали маїти наші хати... не роблять цього так спонтанно й на рідних землях, бо ж це „злочинний опіюм", тож маленькими галузками-думками, летім у раннє дитинство, де фантастичні чудові, навіяні поезією та пов'язані з природою — відбувалися колись зелені свята.

І просімо ласки в Духа Небесного:

Утішителю душ людських, прийди, замешкай в нас, прочисти наш розум, дай нам правильні, світлі думки!

Під святу неділю, 1982 р.

Сашко Скрипаль

ВАСИЛІВНІЙ

Директорці Рідної Школи ім. Василя Сарчука при Соборі Св. Володимира в Гамільтоні з посвятою.

На запитання, що таке Добро?
І як його творить на Білім Світі?
Не відповість ні слово, ні перо,
Ані молитв благословенні миті.

На це дасть вірну відповідь життя,
Що часто промина, як довгий стогін,
А ще, найкраще, відповість вона —
Відома всім, як добра Пані Логин.

Вона лише замислиться на час,
Вам в очі гляне чистими очима,
І пригадає те, що може й вас
Колись зігріло між людьми чужими.

Згадає милий серцю рідний край,
Де почуття і щирість у кайданах,
Років голодних сум і неврожай,
Й вождів лихих непрощену оману.

Згадає те, як діточок малих
Навчала щиро Білий Світ любити,
Як засівала в душах молодих
Палке бажання: Жити і Творити!

Добро для неї — то жаркий вогонь.
Що серце гартував в часи незгоди.
То потиск рідних доньчиних долонь,
То сповідь тим, хто не прийшов з походу.

То шлях від конотопської землі,
До радощів у канадійськім краї,
То на шляху зустрінуті малі,
Які її за матір досі знають.

Ви вибрали б цей шлях серед усіх,
Серед багатства, слави і принади.
Най завжди чутиметься вам веселий сміх
У Рідній школі рідної громади!

Не зупиняйте поступу й на мить!
Бо вже позаду сум і перешкоди.
Ідіть! Живіть! Виховуйте! Творіть!
О, фанатично добрій, Пані Логин.

Іван Франко

(Продовження з ч. 5)

Повість „Захар Беркут"

У творі автор змальовує мужніх предків, що боронили рідну землю від татар та інших завойовників. У творі чимало дійових осіб. Їх можна поділити на дві групи — з одного боку чесні, лицарські, волелюбні тухольці, з другого завойовники й зрадники на чолі з Бурундою та боярином Тугаром Вовком.

Зміст. Подія відбувається у 1241 році за короля Данила в околиці села Тухля. Тухольці живуть дружньо, об'єднано під проводом найстаршого, розумного і чесного Захара Беркута. Захар мав великий авторитет не тільки в своєму селі, але й за Карпатами. Він для добра розділеного горами народу разом із селянами провів просту й безпечну дорогу на угорський бік. Це був шлях, яким татари, заволодівши Галичиною, хотіли дістатись на Угорщину. Вони умовились зі зрадником Тугар Вовком і отаборились вподовж Тухлі, нападаючи на поблизькі села. Тугар Вовк був у битві з татарами над Калкою, відомо було, що через його зраду русичі цю битву програли. Про це не знав король Данило, хоч і без того він не любив Вовка, відсилаючи в Карпати, дав дозвіл зайняти для себе землі біля Тухлі. Вовк побудував самовільно дім на тухольській землі. Тухольці покликали його на віче, щоб дійти по доброму з ним до порозуміння, але Тугар Вовк зневажив раду, на очах усіх забив свідка своєї зради у битві над Калкою. Це обурило Тухольців і вони вирішили вигнати боярина зі села, зруйнували його дім. Це доручили зробити наймолодшому синові Захара Максимові. А Максим закоханий в доньку Тугара Вовка Мирославу, яку він врятував від смерти під час полювання на ведмедів. Про бажання одружитися з Мирославою, він уже освідчився її батькові. Та Тугар Вовк обурився на таку відвагу Максима. Він забрав підступом Мирославу зі собою до табору татар тоді, коли тухольці пішли руйнувати його дім. Прийшло до битви між селом і татарами. Тухольці при допомозі Максима (який був полонений татарами, але він дав добру раду тухольцям щодо способу боротьби з татарами; цю пораду передала від ув'язненого Максима Мирослава Захареві), Мирослави й дружньої співпраці всіх, тухольці перемогли татар. Вони пожертвували своїми маєтками, залишили село, перенеслись в гори й звідтам стріляли до татар. А крім того, загатили річку й вода заляла долину, де отаборились татари. Вони потопились.

Татари хотіли виміняти Максима за ціну переходу зробленої через гори дорогу, але Захар не погодився на це, бо уважав, що життя його улюбленого сина таки не можна рятувати за ціну руїни цілої країни. Він пожертвував сина задля добра Руси. Максим мав загинути від меча татарського провідника Бурунди, але в критичній хвилині Тугар Вовк вибив йому меч і відтяв Бурундаєві руку, й Максим врятувався завдяки наглій переміні в серці Тугара Вовка. Як же вітали тухольці, а зокрема батько, врятованого Максима? Мирослава дивлячись на піднятий меч, що мав упасти на голову Максима зомліла. Захар благословив одруження закоханих. Тугар Вовк загинув. Помер після того й Захар Беркут з молитвою до своїх старих, ще поганських богів.

Повість „Захар Беркут" була написана у 1882 році на конкурс, для придбання твору учням на лектуру. Книжка подобалася тодішньому юнацтву, вона була улюбленою лектурою для неї.

У центрі твору поставлено Захара Беркута, в нього втілив Франко народну мудрість, відданість народові, патріотизм. Він є головним персонажем у творі. Тухольці — це волелюбні, чесні, працьовиті люди, сміливі, вірні сини батьківщини. Тугар Вовк — нещасна людина через те, що затратив почуття гідності русича. Тільки в критичній ситуації в його серці перемогла людяність.

Прекрасними, виідеалізованими є постаті Мирослави й Максима. Мирослава переживаючи великий конфлікт, все ж таки зображена, як добра дитина свого нерозумного батька. Вона пробувала допомогти батькові, щоб завернути його зі шляху зради. Це, мабуть, і було причиною того, що Тугар Вовк врятував життя Максимові.

„Мойсей"

Переживши великий конфлікт з громадянством, І. Франко у 1905 році написав свою найбільшу й найважливішу поему „Мойсей", у якій дав вислів своїм почуттям і думкам про духове життя народу, його злети вгору

й занепад під впливом провідників, їх сили духу, любови до народу, та зрозуміння ситуації, в якій народ перебуває.

Сама поема темою не пов'язана з українським народом, але пролог до неї говорить про спонуку й мету написання цього твору. Франко схарактеризував народ — показав його хиби й добрі прикмети, а при тому й про свій психічний стан подав у творі дуже багато. Франко знав, що буде незадовго війна й вірив, що Україна здобуде свободу. Свою поему поет хотів подарувати їй на „весілля". Уявляв Франко, що Україна стане державою на всіх своїх етнографічних землях „від Кавказу по Бескид". Проте, знаючи яку вагу мають для народу ідеї, віра та незломність духа її провідників, не уважає себе гідним звання провідника. Франко шукає причини зневіри в народі (ізраїльтяни вже хотіли залишитися в пустині й не йти до обіцяної землі) та бачить її в тому, що Мойсей почав сумніватися у свою ідею — за всяку ціну йти з народом до Палестини. Тому й описує, як мучили його думки під час мандрівки (він залишив народ і сам вирушив до обіцяної землі) ті спокуси (внутрішні голоси сумління, сумніви в ідею) — голос матері його, голос демона пустині Азазеля і докори самого Єгови, який докоряв Мойсеєві за його зневіру. Франка, як і його героя Мойсея мучило те, що він залишив був громадську діяльність, коли був „наймитом" у поляків (працював у польському щоденнику). На перешкоді в дорозі до Єрусалиму стали Мойсеєві його зневіра, сумніви — чи він добре зробив, що вивів жидів з Єгипту. В народі залишилися опортуністи, Датан і Авірон, які не бажали боротися з трудами та намовляли до такого самого народ. Таких людей є завжди багато в кожному народові в усі часи.

Франко змальовуючи Мойсея, дає образ могутнього силою свого патріотизму, провідника народу. Мойсей ціле своє життя віддав для народу. Він спонукав їх залишити Єгипет, де вони мали достаток, та вивів їх у пустиню. Мандрівка пустинею знеохотила народ до дальшої боротьби з трудами на шляху до осягнення Єрусалиму.

Мойсей, розповідаючи їм казку про вибір короля дерев, подав казкою науку про те, що ізраїльтяни є вибраним народом, тобто їх приклад впертости у прямуванні до мети, це зразок до наслідування іншим народам. Вони мають бути особливим, вибраним народом для Єгови. Це має бути для них заохотою до змагу за осягнення мети.

Любов Мойсея до народу немає собі рівної, навіть Єгова — на мою думку — не може любити настільки Ізраїль, як Мойсей, бо в нього багато народів, а в Мойсея тільки один. І любить він свій народ не тільки за його добрі прикмети, але і за його погані риси. Єгова хоче від народу за свою любов кадила й похвал, молитов, а Мойсей за свою любов нічого не хоче, бо він своє існування злучив з долею народу. Провідниками народів повинні бути люди, які у найтяжчих хвилинах мають силу йти проти хвилі, не сумніватися, не тратити віри в ідею. Цим він стає прикладом для кожного. Бо що людям з того, що вони здобудуть всі матеріяльні скарби? Маючи їх вони забувають за духові вартості й стають слугами грошей, вигоди, слави, популярности, гублячи через те скарби духа. Вівши велику внутрішню боротьбу в пустині Мойсей болів долею народу, старався збагнути — чому він не зумів його повести далі й залишив під владою опортуністів. Мойсей був свідомий того, що віддав народові своє життя, свій труд, великий вклад духових вартостей, він знав проте, що колись його народ піде у „мандрівку століть з його духом печаттю", бо все те не може згинути безслідно.

Тому й Франка називаємо ми українським Мойсеєм, бо його роля в народі, його духовість, його ціле життя було пов'язане з Україною.

Вартість поеми „Мойсей" не тільки в її багатющій проблематиці (взаємини провідника й народу, народ на шляху до мети, боротьба його з трудами — злети й занепади духа народу), в її малюнках психології народу й провідника, але й в незвичайній красі мови, в багатстві поетичних образів, афоризмів, в музиці вірша, у стрункості композиції поеми (20 пісень), в тому, що вона апелює не тільки до українців, але й до кожного народу. В тому її загальнолюдська вартість.

Тому треба нам вивчати творчість І. Франка, знати його життя, його духовість і характер, бо він велика постать в нашій літературі й культурі взагалі, він достойний представник нашого народу, ним ми повинні пишатися, а це може бути тільки тоді, коли знатимемо його творчість.

Тоня Горохович

Українська молодь здобуває позиції

На світлинах бачимо двоє молодих з укінченою освітою українців — брат і сестра Матійовські, діти українських громадян — Маґди (Дрозда) і Олександра Матійовських з Овкбирн, Ман. Син Мирослав і дочка Петруся, покінчивши вищу освіту, здобули по своїй професії позиції і безперечно є гордістю батьків та свого українського суспільства.

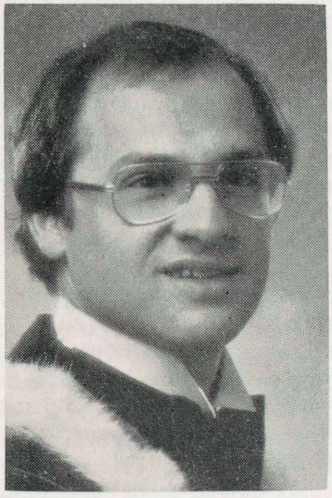

Мирослав Матійовський, І.Е.Е.Е., А.Р.Е.М.

Закінчив дванадцяту клясу в Елфінстон Коліджет як також десяту клясу української мови в державній школі у 1971 р. Брав активну участь в організації СУМК — відділ в Овкбирн.

Записався у Вінніпезі до Ред Ривер Коледж у відділ Компютер Технолоджі. У 1973 році почав працювати у Кенедієн Пасифік Телекомюнікейшон у Вінніпезі. У 1974 році перейшов до Атомік Енерджі у Пінава, Ман. У 1971 році Мирослав записався до Манітобського університету на факультет Електрикал Інженірінґ, що й закінчив у 1981 році.

Мирослав є членом Інституту Електричних та Електронічних Інженерів, також є членом Товариства Манітобських Професійних Інженерів (Association of Professional Engineers of Manitoba). Мирослав обдарований почуттям точно виконувати професійні обов'язки якнайкраще. У цей час він працює в Атомік Енерджі у Пінава, Ман. Цього, 1982 року, Мирослав зістав прийнятий до Манітобського університету для продовження студій (Post Graduate studies).

Одружений з Савелею Максимець у 1977 р. Любить спорт, фотографію та працю у своїм городі.

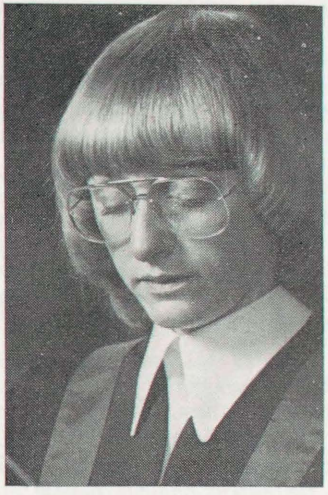

Петруся Матійовська, В.А., В.Ed.

Петруся закінчила дванадцяту клясу у Елфінстон Каліджет, разом і дванадцяту клясу української мови. В роках „гай скул" Петруся була активною членкою СУМК, занимала місце секретарки 1973 р. Головою у відділі СУМК була в 1974 році. Намалювала тоді портрет Лесі Українки, який висить в Українському Народному Домі в Овкбирн. В аматорському сумківському гуртку виступала на сцені й одержала нагороду як акторка. Так само одержала нагороду за найкраще написаний есей про СУМК.

Свою вищу освіту Петруся продовжувала в Брендонському університеті, за успіхи в університеті одержала стипендію від Ітон компанії, Крісті Скул Суплай. У 1977 році закінчила університет, здобула степень В.А. й відразу в червні почала працю учительки в Рорктон, Ман. Учительський сертифікат одержала 1978 р. Учителювала один рік у Блумфілд Колони коло Вестворк, Ман.

Петруся бажала продовжувати студії і записалась до Саскачеванського університету в Саскатуні в 1981 р. Закінчила з успіхом із степенем В.Е. В цей час Петруся займає позицію учительки у Гвайт Вуд Каліджет (White Wood Colligiate) у Гвайт Вуд, Саск.

Приятелька родини Матійовських

Я не почувалась туристкою в Україні

„Крізь час, і простір, і крізь дерева освітлені ніччю,
Летить на мене доля моєї Вітчизни і людства
і сиза чайка б'ється наді мною..."
(Микола Вінграновський: Сто поезій.

Популярність туризму в Україну приносить багато розповідей, опіній. Вони дуже різноманітні. Дехто захоплюється, часто безкритично, інші зарікаються, що ніхто більше, за ніякі скарби їх не намовить їхати туди, ще інші плянують їздити ще не раз, хоча й у них було багато прикрих переживань. Сприймання перебування в Україні дуже індивідуальне — залежно від того, чого хтось туди їде, чого шукає і сподівається!...

Радісна печаль...

А я своєї довгими роками плянованої, виплеканої мріями поїздки в Україну не можу інакше назвати як моєю пекучою необхідністю, потребою пережити радісну печаль...

Який же українець, а тим більше емігрант, не мріє про те, щоб побачити Київ, Дніпро чи родинну місцевість, у якій народився сам чи його батьки, предки? Хто не бажає зустрітися з рідними? У нашій літературі часто заторкнені проблеми туги за рідною країною. Відомі нам згадки про те, що культурні діячі наші, заслані на північ, дошкульніше переживали своє заслання через розлуку із своїм рідним містом чи Києвом, в якому проживали. І чужинці згадують про те, що Київ і Дніпро мають якусь особливу привабливу силу.

Була в мене ще інша, своя особлива потреба бути в Україні. Моя мати до останніх хвилин свого життя вичікувала моєго приїзду. І не дочекалась..., не здійснилась ні її, ні моя леліяна мрія — побачитись за життя... У мене залишилось почуття провини, воно гнітило мене... Вибираючись в Україну, я хотіла поменшити тягар провини, поклонившись могилам батьків...

Багато надій на те, що дістану дозвіл побачити ці дорогі могили не було. У Києві мені відмовили, відсилаючи до Львова, а Львів відіслав до Тернополя. А тут я зустріла багато людей, які вичікували дозволу на їзду до своїх рідних, до того смертельно хворих, але безуспішно...

Коли ж несподівано для всіх і для мене самої я дозвіл дістала, то повірила я в те, що тут діялась якась надприродня сила. У щоденному житті звуть це... збігом обставин... Чому ж якраз я була вийнятком?...

Коли службовець „Інтуриста" повідомив мене, що маю дозвіл поїхати до свого родинного містечка на Волині і що мене вже чекає таксівка (до того він був дуже ласкавий, і навіть турбувався, щоб я, мовляв, не забула поснідати...), мене огорнула тривожно-радісна печаль. Вона не покидала мене не тільки під час перебування „дома", але не покинула мене і дотепер... Я не встигла ні всього побачити, ні пережити. Почуття радости і болю, бажання бути завжди між своїми перепліталось із відчуттям неминучости виїзду з рідного середовища за годину-дві, може — назавжди.

Ніщо не побороло добра в чистому серці народу

Сівши в таксівку, я зібрала всі свої сили, щоб бути обережною, тримати свої думки та емоції в контролі. Кажуть же, що кожний шофер — це офіційна, довірена урядові особа. Підслухові апарати існують, кажуть, навіть у таксівках...

А небо розлило довкруги свою синь... Сонце сипало все своє тепло у простори, у моє серце. Дорога бігла сірою стрічкою поміж придорожніми деревами і мальвами — все ближче до знайомих з дитинства краєвидів. Ось здалека виблискують бані Почаївських святинь, згодом Крем'янець, Дубно, Рівне... Так багато змін у всьому..., огортає неспокій, борюся з собою, щоб не почуватись чужинкою у країні, що дала мені все!...

Стараюсь якнайменше говорити. Шофер з Харкова, говорить тільки по російському. Він захоплений досягненням СССР, гордий на багатство Тернопільської области, хвалить дороги для їзди автами, любов до праці у населення. У його словах багато людяности. Він скаржився на свою долю, що не дозволила йому здобути вищої освіти, бо він закоханий у техніку, мріяв бути інженером. Молоді його роки пройшли в армії. Я подивляла його вміліть вимінати на шляху кожну найменшу ямку. Його гуманність виявилася ще дуже яскраво при нагоді, коли ми зустрічали на дорогах робітниць-жінок, що направляли дороги. Він співчував їм... А червонощокому, кремезному чоловіко-

ві, що зупинив нас для контролі шоферових документів, відповідав неприязно, вимушено...

Минаючи з віддалі Почаїв, він зупинився, щоб розповісти мені дещо з історії та сучасного цієї твердині релігійности на Волині. Він знав мої потреби почути про найсуттєвіше: там подавньому чинні святині, багато молодих священиків, люди приходять здалека на прощі...

Він поспішав, щоб мені більше часу залишилося побувати дома.

Картини мінялися і в моєму серці чергувались суперечливі почування то радости, то болю. Я відчувала фізичний біль від хвилювання. Залишилося всього кілька кілометрів. Нарешті краєвид рідного містечка. Буде перший міст на греблі, за ним другий, ліворуч великий луг з городами, на яких моя Мама виплекувала городовину... Так випереджувала їзду авта моя уява.

Але цього всього я не побачила. Сталося те, чого я так боялася. Переїхавши площу, на якій я пробавила своє дитинство, я заблудила у рідному містечку. Мусіла питати дороги до своєї рідної хати. По дорозі церква, але вона сховалася за густими й високими деревами, зникли старі знайомі хати, на їх місці нові доми. Із давніх знайомих залишилися тільки величезна вибоїна на курявій дорозі поруч з нашою хатою. Наша давня велика хата, що красувалась колись ґанком і диким виноградом на стінах, окутана липами, ясенями та двома ялинами, що стільки чару нашуміли моєму дитинству, стояла тепер сирітка серед пожовклого картоплиня, уступаючи місце тільки маленькій грядочці квітів. Я не могла пізнати мого родинного гнізда. Це була тільки частина нашого давнього дому. Сад, липи, ялини і всі інші дерева послужили опалом комусь тоді, коли господарі були в Казахстані. Тільки частину хати вдалося відкупити від уряду.

Мої рідні, що недавно прибули з нашої спільної зустрічі у Львові заходилися з порядками й обідом, а я побігла шукати старенького Дядю, подивитися в усі чарівні закутки нашого хутора. Але це не був наш хутір. Чарівних закутків із ліском, ставками, молодим садом і лугом та полями, засіяними конюшиною, не було... Мої нерви пекли моє серце, і я побігла чимшвидше на могилки... Я доторкнулась до хреста і землі на могилах батьків і не пам'ятаю, що діялось зі мною. Але прийшла полегша, що наступила — не знаю від чого — суміші усього; наболілої любови, що виливалась молитовною розмовою з батьками як живими, і усвідомлення та погодження з дійсністю, для сприймання якої треба шукати нових світел, що горіли б уночі...

А далі зустрічі з людьми. Вістка про мій приїзд миттю облетіла містечко. Товариші дитячих пригод, сусіди, знайомі, незнайомі приходили привітатись обов'язково з квітами, овочами і фотографіями, щоб показати своїх. Сердечність з якою вони мене зустрічали, хвилювала, хотілось віддячитись чимсь... Було прикро, що я навіть дітей не могла обдарувати хоч би дрібничкою. Потім були відвідини їх домів та короткі уривані інформації про події у сім'ї. На вулицях стояли групами мої давні знайомі, усміхались, вітали... Були часті запити — „Чи пізнаєш?" Мені було боляче, коли не могла утотожнити знайомого голосу чи усмішки із виглядом давніх друзів. У старому обличчі не могла пізнати чарівного личка моєї подруги Оленки. Мій товариш по школі — каліка без ноги, інший утратив око, більшість не живе! Кожний щось питав, і мені хотілося про все знати, багато розповісти. Я стояла серед вулиці — поміж вузлами, що мене в'язали із цими людьми, і стрілками годинника, який наглив мене до від'їзду.

Я була дома тільки чотири години! А вони принесли мені стільки глибокого і незабутнього, що ніщо досі ще не поменшило напруги цих моїх вражень. І досі чую слова і півслова, недоговорені речення, скарги, але їх розумію вимовніше, якби читала найкращі джерела-документи про життя нашого народу в СССР. І завжди, коли дошкулює мені холод взаємин з людьми тут, загріває мене сама думка про це моє перебування там, ці короткі зустрічі з близькими. З недомовлених речень, у недоговорених словах, в усмішках, у сльозах і дотиках рук я відчула стільки любови тепла і щирости, давньої дитячої, не удаваної, що несила забути їх...

„Для мене це була не служба, а приємність..."

Деякий час ми сиділи в авті мовчки, повертаючись з мого рідного містечка до Тернополя. Я хотіла упорядкувати свої думки і почуття. Почав розмову шофер. Він сказав, що йому подобалось, що я почувалась до обов'язку побувати на могилах батьків. Подобалась гостинність моїх рідних. „І мені — казав він — також хотілося віддати шану вашим батькам. Ви бачили — я поклав квіти на їх могили!...

Ці признання зруйнували мур обережности, що ділив нас. Попливла розмова, але яка ж відмінна від попередньої?! Говорили ми про звичайні людські справи, національних стосунків не торкали, не було згадок про ідеологію тієї чи іншої політичної системи. Це була розповідь про надужиття адміністрації, туга за справедливістю, за таким життям, про яке вони чують і догадуються на підставі закордонних фільмів, розповідей туристів. Моєму співрозмовникові хотілося б, щоб у світі запанували нарешті такі порядки, які уможливили б нормальні взаємини поміж людьми — без страху, без очорнювань, цькувань і оббріхувань...

Прощаючись зі мною, він казав, що поїздка дала йому багато нових уявлень. Ми прощались і мені хотілося обдарувати його дрібничкою, але нічого вже з собою не мала... Думала — чи дасть адресу, щоб я могла вислати щось. Адресу дістала й вислала пакуночок, але не знаю, чи одержав. Мовчить!... Та я вірю чомусь, що наша їзда не була для нього тільки службовим обов'язком, але й приємністю зустрічі з людиною з іншого світу. Про це він сказав, вихиляючись з авта при прощанні.

І я не почувалася у поворотній дорозі обережною у всьому туристкою. Я не була чужинкою, бо зі мною їхали нові образи із життя, нові краєвиди, інші з вигляду, але все ті ж самі мої земляки, друзі. Життя не позбавило їх добра у чистих їхніх серцях. Нас не порізнили ані обставини твердого життя, ні час, ні простір. Відчуваю, що я була дома. Мене ж там так сердечно вітали й так щедро нагородили теплом. Я відчувала, що ані система, ні час, ні простір, ні злість, ні ненависть, до нас — „запроданців", що її так багато в пресі з України, не порізнять нас і — моїх рідних і всіх чесних земляків.

Ніхто і ніщо не відчужить нас від рідного, не позбавить спроможностей відчувати те тепло, яке пливе від зустрічей із рідними, від дотику з прадідівщиною, доки джерелом і їхнього тепло і нашої туги буде доля нашої Батьківщини.

Волинянка

Олена Пчілка

СПОГАДИ ПРО МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

(Продовження)

Останній рік перебування Михайлового в гімназії (рік 1859-й) я, звичайно, вже пам'ятаю дуже добре, бо вже мені кінчалося тоді 10 літ. Отже, й подію виключення Михайлового з Полтавської гімназії пам'ятаю гаразд.

Сталась та причина зовсім несподівано. Ждали тато й мама, що син їх незабаром прийде укінченим гімназистом, дійшовши, звичайно, кінця курсу щасливо, так як то бувало при скінченні попередніх кляс, коли Михайло все привозив то похвального листа, то якусь книжку — „награду" за „благонравіє" і „успехи в науках". Аж тут прийшов якийсь лист, що вдарив неначе бомба в нашу тиху оселю!

Що таке?... Тато й мама вражені, без краю стурбовані: Миші біда, якесь лихо сталося, якась напасть... Говорять, що, може, Мишу виженуть з гімназії!.. Як це так? Хіба це може бути?...

Тато поїхав до Полтави; власне, його викликано туди через ту ж таки напасть. Шкода розпитуватись, бо малим про поважні речі не говорять... Тільки з уривків від розмов можна було дещо довідатись, доміркуватись.

Справа ж була так.

Інспектор якось пробирав одного малого учня, гімназистика, за якусь провину і назвав його дурнем. Михайло якраз натрапив на ту розмову чи суперечку, встярв у неї й собі, почав доводити інспекторові, що він не має права лаяти учнів, і сказав щось образливе для самого інспектора.

Інспектор „дав ход" прикрому випадкові, у справу вмішався директор гімназії, і дійшла вона аж до „Учебного округу" (київського, а до нього ж належали й школи полтавські, себто й Полтавська гімназія). Полтавський гімназичний уряд надав провині Драгоманова такої великої уваги, невважаючи на прохання товаришів Михайлових і кількох учителів, прихильних до нього, незважаючи навіть на сприяння Михайлові з руки самого попечителя округу, Пирогова, гімназичний уряд, власне директор гімназії, рішуче постановив: Михайла Драгоманова за його провину (зухвале слово, сказане інспекторові) з гімназії вигнати, хоч йому зосталося всього зо два місяці до скінчення гімназичного курсу.

От по цій то прикрій справі й було викли-

кано батька в Полтаву. Тут йому сказали, розповівши докладно про Михайлову провину, що нехай він вибирає одно з двох: або сина його, Михайла, вижену́ть з гімназії, не давши йому докінчити курсу і при тім без права вступу в якусь іншу школу, або нехай він, батько, висіче сина різками таки тут, у Полтаві в гімназії, щоб усім учням було відомо про ту кару, щоб вони не надилися допускатись „дерзкого" поводіння супроти свого начальства.

Батько зостався вірний своїм переконанням і вибрав перше, сказавши, що хоч йому дуже тяжко бачити велику перешкоду на синовому життєвому шляху, коли хлопець не могтиме скінчити гімназії та й ти далі, але він, батько, волить прийняти вже таке лихо, аніж висікти сина різками: не бито його малим, тим паче неможливо завдавати йому такої ганьби, коли він став дорослим юнаком. Нехай буде, що буде!

Отже, Михайла викинули з гімназії! Ще хотіли були дати йому при тім свого роду „вовчий білет", написати, що він „исключается из гимназіи с тем, чтобы его впредь никуда не принимать"; але вже вчинили волю славетного попечителя округи Пирогова, згодилися написати замість „исключается" — „увольняется" (ніби по своїй волі), через те зоставалось хоч право вступити в університет.

Такий був несподіваний кінець Михайлового вчення в Полтавській гімназії... Вся та історія з його вигнанням наприкінці гімназичного курсу в біографіях його відома; останнім часом здобуто чимало документальних знадібків, належних до тієї історії, — цілу переписку по тій справі: з неї видно, що саме доводив інспектор, що писав сам М. Драгоманов, як висловлювались його товариші, гімназична рада („совет"), округ і ін. Все це доволі цікаво. Нема тільки між тими документами одного, що мав би бути найцікавішим для вияснення справи з вигнанням Михайла; а не знайдено такого документа через те, що його й не могло бути серед урядових документів, бо торкався б він особистої справи, досить делікатної, власне образи одного діяча, багато значнішого, ніж якийсь там інспектор. Власне, через ту образу й було збито таку велику бучу в гімназії, що внаслідок її Михайло „вилетів" з гімназії.

Річ у тім, що під той час був у Полтаві губернатором Волков, урядовець потужний і суворий, що надовго дався взнаки полтавцям і дрібнішим, і поважнішим. Мав він, одначе, й ту особливість, що був прихильником жіночої краси. В Полтаві ж на ту пору була, між іншими місцевими красунями, одна особливо вславлена вродливиця, панна Калиновська. Губернатор Волков на якомусь там банкеті в „благородном собрании" (сказати б, у клубі) накинув оком ту вродливу дівчину і почав до неї залицятись. По городу пішов про те поговір... Нічого такого особливого в тім не було. Калиновська була, як казали, „хорошого роду" і додержувала добрих звичаїв, отже, ні на яке зводіння й не могла б здатись, але молодь її кругу, в тім гурті й деякі старші гімназисти (що в таких містах, де нема університету й студентів, теж грають ролю кавалерів), усе-таки гнівалися на те, що губернатор Волков „чіпляється" до їх знайомої вродливої панночки. Хтось із молоді, може, на осторогу Калиновської, а більше того, що на прикрість Волкову, написав (красками на папері) карикатуру, підписав під нею цікавенький віршик і, пустивши ту карикатуру по руках, ще приклеїв її серед міста, в Александрівському садку, близенько біля губернаторського дому. На карикатурі ж було намальоване пишне деревце, червону к а л и н у, і перед нею вовка, що ласо дивився на неї. Під малюночком стояв такий віршований підпис:

Червона Калинонько,
Бідная головка,
Стережися, прехороша,
Ти хижого Вовка-

Бо Вовк хижий тільки дбає
Про свою забаву,
Пограється та й покине,
Пустить лиху славу!

Баєчна подобизна, ніби алегорична, була досить прозора: которі мудріші з полтавців-споглядачів, ті швидко догадувалися, що хороша Калина — се Калиновська, а хижий Ворк — Волков; угадав алегорію й Волков, коли довідався про карикатуру. Малюнок і підпис дуже розлютували його. Звичайно, його поривало довідатись про те, хто автор тієї образи, такої зухвалої, і — покарати суворо! Почали шукати, кому це відати належало. Слід показав неначе б на гімназію... В гімназії виходив тоді рукописний малий часопис, а редактором його був гімназист Драгоманов... Якраз трапилось, що він показав своє зухвальство супроти гімназичного начальства, інспектора. Отже, досить було, щоб губернатор сказав директорові, що його гімназисти розпущені, пишуть пасквілі, що винуватого треба покарати, як ди-

ректор натиснув більше на справу Драгоманова з інспектором. І Драгоманова покарали якнайтяжче, викинувши з гімназії, не давши йому докінчити скількох місяців курсу.

Такий причинок (образа самого губернатора) більше пояснює сувору розправу з Михайлом, ніж тая звада з інспектором. Перш за все, не таке-то вже „велике цабе" був гімназичний інспектор, таки ж це навіть не директор, а такий службовець, що має суперечку з учнями щодня; в кожнім же разі за якесь там гостре слово, сказане йому, хоч би й положено було на учня кару, то таки, з певністю можна думати, не таку сувору, як було з великою впертістю доконано супроти Драгоманова: вигнати першого учня з гімназії, не давши йому навіть докінчити курсу, ще й хотіли дати йому свідоцтво, щоб його в іншу школу не приймали, — се була кара вже значно більша від провини. Коли ж образа ніби торкалася такого дійсно „великого цабе", як губернатор Волков, — се інша річ! Тут справді можна було збити бучу велику. Бо досить було б довести з руки губернаторової, хоч би й до самого міністерства освіти, що завдяки поблажливості гімназичного уряду гімназію „розпущено", то можна було злетіти з посади й самому директорові!...

Отже, цілком признаючи суперечку Михайлову з інспектором (вона, разом з усією належною до неї перепискою, була), можна думати, що суперечку ту було взято лише за приключку до тяжкого покарання обвинуваченого Михайла; дійсною ж причиною здійнятої бучі й вигнання його з гімназії була образа губернатора та його насідання на гімназичний уряд. Мовляли німці, „тут закопано собаку" („Da liegt der Hund begraben!").

Одначе ся пружина орудувала, звичайно, за лаштунками, і зовсім зрозуміло, чому про неї не знаходиться сліду в офіційній переписці. Волков, звичайно, не міг бажати, щоб про зухвалий жарт над ним пішла ще більша поголоска та щоб в урядовому світі було якось зазначено його причетність до тієї глумливої справи. Та й як офіційно ставити обвинувачення гімназистові в тім, що він намалював д е р е в о з червоними ягідьми й в о в к а? Тоді треба було б дешифрувати малюнок і сказати, кого вгадують у постаті хижого вовка... Бо тільки тоді набував би малюнок злочинного змісту, достойного покарання його автора. Отже, такого обвинувачення нікому в гімназії й не ставлено. Про карикатуру там уголос і не говорено. Губернаторові Волкову лише було доведено, що винного покарано, вигнано з гімназії. На тім уже Волков міг зірвати свою злість і заспокоїтись, бо вже більшого гімназичний уряд не міг зробити.

Чи був автором карикатури й віршика взагалі хто з гімназистів? Навряд. Правда, ні простенький малюнок, ні такі ж простенькі вірші під ним не потребували великого хисту, але все ж можна думати, що автором був тут якийнебудь старший лицар, більше зацікавлений тією справою залицяння до вродливої панночки, ніж юнак гімназист.

В кожнім разі, не Михайло був автором того малюнку й віршика. До малювання він взагалі й хисту не мав, а вірші, особливо жартливі, хоч і міг складати (складав їх і в пізнішому віці для хатнього вжитку; Михайло було каже, жартуючи: мало не кожна грамотна людина пробує складати вірші, вся річ у тім, щоб завчасу спинитись, як віршування виходить „не до шмиги")... але автором віршів до тієї карикатури Михайло не був.

Коли наш тато був у Полтаві, викликаний по Михайловій справі, то чув він там і про карикатуру на Волкова. Хто йому казав про неї — невідомо, але в сім'ї нашій була розмова про те; питали в Михайла дома, чи то він писав ту карикатуру. Він одповів, що ні, і хто її писав — не знає.

Пам'ять про карикатуру жила довго в Полтаві; підпис під нею пам'ятали пізніше й деякі тогочасні гімназисти. Микола Шульженко, що передав мені той віршик на пам'ять, спогадуючи полтавське життя багато літ пізніше, гадав, що даремне подейкувано, ніби карикатуру й вірші написав хтось із гімназистів: „Се не могло б затаїтись у нас, ми знали б і автора, — казав Микола Шульженко, — тим часом ми зовсім не знали, хто й що".

Лиха помилка з тим авторством коштувала нашому татові багато здоров'я, бо й одразу був він дуже стурбований тією напастю на Михайла й потім немало смутився, думаючи про те, що буде з Михайлом далі. Все вони вдвох з мамою говорили про це. Прикро було татові і з гостями говорити про Михайлову „історію"... Як се так? Був такий надійний хлопець, і ось тобі — не дають скінчити гімназію, вигнали!...

(Докінчення в черговому числі)

ПРАВО НА БЕЗПРАВ'Я

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). Шляхами самвидаву на Захід дістався лист Г. Шилюк „Право на безправ'я". Зміст листа говорить сам за себе. Доля родини Шилюків невідома.

**
*

Коли я народилася в 1950 році, мій батько вже вспів закінчити „життєвий інститут". Так він назвав роки, які провів в тюрмах і таборах.

Не вспіла я дожити до того щасливого моменту, щоби зрозуміти по-справжньому батьківську любов, як його знову кинули в ті „академічні стіни" строком на два роки.

Моя мати настільки зайнялася клопотами в пошуках помочі в радянських установах, щоби повернути дітям батька, а нас було п'ятеро, що не замітила, як моя старша сестра, якій тоді було п'ятнадцять років, важко захворіла простудженим захворінням — туберкульозою. Недостатки в харчуванні, погані умови різько відбилися на її здоров'я. Мама, спасаючи батька, не змогла спасти ні його від пануючого свавілля 1951 року, ні дочки в розквіті її літ. Ховати нам нашу сестру довелося без батька. Йдучи в тюрму, батько оставляв нас п'ятьох, а повернувшись, поцілував лише чотирьох.

Травми, які довелося переносити, відбилися на здоров'ю цілої нашої родини. Батька я пам'ятаю лише з сивою головою. Він посивів ще в таборах, а йому тоді не було і сорока років.

Мама посивіла від старости, також в сорок років. Найстарший брат, якому довелося перебрати багато клопотів родини на свої плечі, посивів у двадцять з чимось років. Це — все те, що я змогла винести спогадами зі свого дитинства.

Людина живе мрією і вірою в краще майбутнє. Це додає сили в щоденних труднощах і обов'язках, горю і невдачах. Мені здавалося, що таких, як я — одиниці, оскільки я ніколи не входила в окружаюче середовище. Дитинство пробігло як сон. Треба було починати уже самостійний шлях, випробувати себе в житті, заробляти на хліб насущний своїми руками. Виявилося — це справа теж не проста. Знайшовши працю, я була примушена йти на деревообробний завод і працювати у свої неповні двадцять років там, де під силу лише здоровому мужчині. Я працювала на рівні з мужчинами. Правду кажучи зразу пізнала справжню рівноправність чоловіка і жінки словом, ділом і своїми мозолями. До чого лише людина не привикає! Час — добрий лікар і учитель. Научить незбагненне і вилікує від усяких ілюзій. Мене — навчило і вилікувало.

В 1977 році я вийшла заміж за людину близьку і добру. Порівнюючи своє життя з його, я зрозуміла, що багато чого я не бачила у людей, живучи лише своїм життям. Показується, що таких, як я, чиє дитинство і чиє життя — сумерк ночі — не одиниці. Вони, ті люди, живуть кругом нас і з нами, повні журби і горя, мовчки несуть свій хрест.

Вася — так звуть мого чоловіка — ріс сиротою. Батько пішов на фронт захищати землю від загарбників повний сили і здоров'я, а повернувся калікою, без ноги. Рани, які дістав завойовуючи „краще майбутнє", не зажили. В 1954 році його відправили у Львівський військовий шпиталь, оскільки стан здоров'я різько погіршився. Відправити — відправили. Забрати назад не довелося ні живого, ні мертвого. Живого — тому, що не вижив. Мертвого — тому, що не було засобів оплатити подорожні розходи. У держави також не виявилося засобів, щоби доставити „фронтовика" і поховати його на тій землі, де він виріс. Поховали його там же, у Львові, силами шпиталя. Не довго прожила і мати, не перенесла горя. Померла. Сирітське дитинство, сирітські сльози. Хто їх зрозуміє? Кому вони відкриті? Кому вони доступні? Тайно пролиті в кутках темних, без свідків. Гіркі, тяжкі дитячі сирітські сльози. Чиїй руці дозволено їх витерти? У кого чисте, не лукаве серце. Тому може звіритись сирота. Виховувався у дядька, який пообіцяв батькові перед смертю, що візьме до себе як сина. Дядько доказав ділом. Виховував і годував хлібом як сина. Виріс. Відбув „священний обов'язок" громадянина. На сторожі Батьківщини „охороняв" те, що завоював батько життям. Після закінчення служби — передав в надійні руки — дальше охороняти „завойоване". Сам перейшов на місце споживача, споживача завойованого щастя. Почав працювати на заводі. Засобів, щоби збудувати своє мешкання немає. Звідки засоби у сироти? Черга на комунальну квартиру. Черга від 1971 року, черга до сьогодні, до 1980 року. Десяток років — немалий строк. З них чотири роки — перший в черзі, але з постійною відмовою в одержанні тієї жилої площі. Але ж маємо право на мешкання. Право гарантоване. Право завойоване. Право, яке охо-

роняв. Право, яке охороняють. Право, яке будують охороняти. Право в безправ'ї.

Чотири роки — скарга в радянській урядові установи. У найнижчі. У найвищі. Листи... Заяви... Скарги... Адресовані у найвищі установи Переадресовані у найнижчі установи. Найнижчі і найсильніші — місцеві установи. Результат?... Є. Першою мене виписали. Вимагали мій пашпорт для перевірки. Перевірили. Виписали звідти, де була прописана. Потім чоловіка зняли з черги на одержання квартири. Позбавили від ілюзій. За той час народився син. Не знаю, громадянин він чи ні, оскільки він також не прописаний. А оскільки він не прописаний — значить не живе формально. Живе реально. Формально — ні. Я також формально — ні.

І знову скарги. Знову заяви. Очікуємо другої дитини. Живемо у сараї. У повному „достатку". І „щастю". Скарги до місцевої влади. Скарги до найвищої влади. Результат?... Обов'язково після першої телеграми до Президії Верховної Ради, переадресованої ними до місцевої влади, найсильнішої, з просьбою прийняти на особисту розмову в Президії. Дії знеосіблюючі. Знеосібнили чоловіка. Виписали. Викликали військовою повісткою у воєнкомат і, відібравши військовий квиток і пашпорт, виписали з міста... Що таке виписка — прописка? Прописка — „право" на кримінальну справу із-за відсутности в пашпорті прописки. На все своє „право". Ну, а оскільки мешкання у нас нема, прописувати нас нікуди — вихід один — в місця „отдаленные".

Іронія долі? Ні. Ще раз ні. Ми — християни. Християни-п'ятидесятники. Християни, які борються за свої ідеали. Поєдинок не з легких. Ми не витримали поєдинка. Сил не вистачило дальше для боротьби. Вистачило лише написати заяву до радянського уряду, щоби випустили нас звідси. На це також маємо право, гарантоване міжнародними і радянськими законами. Результат?... „Формально" — нас випустили, оскільки ані я, ані чоловік, ані син ніде тепер не приписані до якогось місця. „Реально" — ні, не випустили, оскільки живемо ми ще на території Радянського Союзу. Жити — то живемо, а жити — то ніде. Сарай — не мешкання. За сарай батько життя не клав. Він положив життя за „краще майбутнє" для своїх дітей, живучи в „поганому" минулому в хатинці.

Трагедія? Ні. Прямо факти. Факти нашого права. Гарантованого права. ПРАВА РАДЯНСЬКОЇ ЛЮДИНИ.

Г. Шилюк

Січень 1980 р., м. Ровно.

Зоряна Гайворон назначена управителькою департаменту

З Інформаційної Служби Манітобської Легіслятури надійшло повідомлення, що прем'єр Манітоби Г. Павлей, проголосив назначення десятьох осіб на позиції управителів різних урядових департаментів. Між новоназначеними є відома українській спільноті Зоряна Гайворон, колишній президент дирекції Осередку УКіО.

Свого часу Зоряна Гайворон була директоркою „Дета Процессінг", а тепер назначена екзекутивним директором Інформаційної Управи в департаменті фінансів. Це є новий відділ цього департаменту, який створений для того, щоб поліпшити і далі вдосконалювати систему управи інформацій для міністерства фінансів.

Зоряна Гайворон є спеціялісткою в комп'юторській технології, з 15-літнім досвідом праці в цій галузі, зокрема в системі інформацій. Кілька років вона працювала для „Air Canada" і як приватний консультант для кількох великих бизнесових фірм. Вона була управителькою інформаційної системи пляну-вання для „Онтаріо Гайдро" з 1980 року до часу її нового назначення.

З. Гайворон була нагороджена золотою медалею генерал-губернатора, має ступінь B.Sc. (Бечелор оф Саєнс) від Манітобського університету з математики і хемії та студіювала хемію два роки в МкҐілл університеті. Комп'юторську технологію і системи інформацій вона студіювала в Масачусетському Технологічному Інституті, в Словн Школі Управи і І. Б. М. (Інтернешенал Бизнес Машінс).

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

На свіжу могилу мого дорогого мужа, Стефана Г. Чвалюка, який упокоївся 23 березня 1982 року в Овкбирн (Мензі), Ман. Складаю нев'янучий вінок і засилаю $25.00 на журнал „Промінь". Покійному мужеві хай ця земля буде легкою!

Дружина Марія, діти і внуки, Овкбирн, Ман.

Петро Григоренко

ВЕЛИЧ ДУХА

Данило Шумук... Я не знаю життя більш благородного і, водночас, трагічного. Народився він і ріс в окупованій Польщею Волині. Бог наділив його чутливою душею, сміливим розумом і мужністю. Тому не міг він проходити байдуже повз людські скорботи. Прагнення до волі, до державної самостійності і до знищення соціяльної нерівности, яка ніколи не вмирала в українському народі, не могла не ввійти в душу і розум хлопця. І не дивно, що агітація західно-українських комуністів упала на добрий ґрунт. Хлопець полюбив Україну, де, як йому розказували комуністичні агітатори, народ звільнився з колоніяльної неволі і створив самостійну Українську Державу, в якій влада знаходиться в руках трударів міста і села. — Він стає комуністом і гаряче агітує своїх земляків боротись за відокремлення західних українських земель від Польщі і з'єднання з робітничо-селянською Україною.

З України йдуть погані вістки; про примусову колективізацію, про рабську долю трудящих, нарешті, про суцільний голод. Але він не вірить тому. Вважає, що це наклепи польської пропаґанди, яка намагається відвернути симпатії українців під польською окупацією від Совєтської України. Навіть коли земляки познайомили його з двома втікачами з голодуючої України і показали принесений шматок хліба, чорного і гливкого, більше схожого на кусник грязюки ніж на хліб, він і тут не повірив; сприйняв тих втікачів за польських провокаторів. В його уяві продовжувала жити вимріяна ним щаслива Самостійна Українська Держава. Він продовжував боротися за неї. Наслідок, — тюрма польська. Перший найкоротший термін ув'язнення — чотири роки. Далі знов тяжка, нерівна боротьба.

Але приходить „братня допомога"... і починається похмілля. Данило не може миритися з тією страшною системою, яку принесла на Захід Червона Армія і він опинився в числі „небезпечних". З партії його викинули, і, врешті, виникає загроза арешту. Данило хорониться і шукає нових шляхів боротьби за Українську Державу. Так він опиняється в лавах Української Повстанської Армії. Політично активне життя, тяжкий досвід і аналітичний розум дали цій молодій людині мудрість старого вояка УПА. До нього прислухалось командування і призначило його до пропаґандивної роботи. Цю роботу він виконував на протязі всієї повстанської боротьби.

Згадуючи ті часи він каже, що довгі роки носив пістолю при поясі і не разу не скористався з неї. Моєю зброєю завжди було слово. Бесіди з повстанцями і, особливо, з місцевим населенням то головний зміст моєї роботи. При тому він не тільки говорив, вияснював, але й вислухував скарги, розбірався з ними і добивався ліквідації кривд. На цім ґрунті виникли конфлікти з органами безпеки УПА. І кожного разу він мужньо відстоював справедливість. Серед місцевих людей було немало таких у кого національна свідомість була на дуже низькому рівні. Данило Шумук терпеливо роз'яснював тим людям і рішуче протистояв спробам тиску на тих людей, ввесь час стремів до того, щоб залякування підмінити виясненнями — освідомленнями таких людей. Він говорив: Ми не вибираємо собі народ, ми належимо до нього, ми його діти. Тому ми повинні любити наш народ таким, яким він є і звертатись до нього з братнім словом, а не бичем. Він був з тими воїнами УПА, які протистояли окупантові до кінця, які не відступили за кордон, а вирішили лишитись із своїм народом.

КҐБівські війська полонили Данила Шумука. Присудили йому кару смерти. Два місяці тримали в смертній камері. Потім смертний присуд замінили на довгорічне ув'язнення, яке він повністю відбув. Прийшла куца совєтська воля. Але не довго. КҐБ вважало небезпечним лишити його в Україні. Йому зфальшували нове обвинувачення і знову сховали в тюрмах і таборах Росії.

Світова суспільність багато разів протестувала проти жорстокого, беззаконного ув'язнення Данила Шумука. Канадський уряд давно оголосив, що дає Шумукові політичний притулок, а його канадські родичі беруть на себе матеріяльне і побутове опікування.

Данило Шумук написав книгу про все; „Пережите й передумане". Його друзі зуміли вивезти цей манускрипт з табору і доставити в США. Видання цієї книжки — одна з найважливіших подій нашої визвольної, збройної, боротьби. Кожний, вболіває болями нашої України, хто хоче їй самостійности і свободи, повинен собі придбати цю книжку Данила Шумука і стати її

"МАРУСЯ ЧУРАЙ"
Ліни Костенко

Майже скрізь у зорганізованих громадах праця оживає з початком осени і проходить живим темпом до літа. Так і в Саскатуні в катедральній громаді Пресв. Тройці кипить життя. Особливо відділ Союзу У.К. ім. Ольги Кобилянської, під керівництвом голови Марії Воронюк, виконує багато праці. Крім різних підприємств на придбання фондів, управа відділу дбає теж і про культурно-освітню працю. Цією ділянкою займається референтка Анна Клапоущак, заст. голови відділу.

На місячних зборах Відділу 14-го лютого Савеля Стечишин виголосила доповідь про віршований історичний роман Ліни Костенко — „Маруся Чурай", що появився в Україні 1979 року дуже малим тиражем, тільки вісім тисяч примірників на 55 мільйонове населення України. Ліна Костенко, визначна поетеса, народилася на Київщині. Належала до шестидесятників, групи українських діячів, що старалися відродити національне життя в Україні, за що прийшлося їм заплатити репресіями та арештами. Ліна Костенко стала в їх обороні, тоді посипалися на неї напади совєтської критики й її твори перестали друкуватися на деякий час. Ліна Костенко звернула на себе увагу ліричністю її поезій.

Маруся Чурай це історична постать, поетеса, співець українських народних пісень. Народилася вона в Полтаві 1625 року, за часів Хмельниччини, в родині славного козацького старшини, що помер геройською смертю, замучений ляхами у Варшаві. Маруся мала поетичний і музикальний дар, створила багато народних пісень, слова і мельодію, вміла імпровізувати пісні на потребу. Ще й досі українці скрізь співають Марусині пісні, як ось — „Віють вітри, віють буйні", „Засвіт встали козаченьки", „Болить моя голівонька", „Хилилися густі лози", „Котилися вози з гори", „Ой не ходи Грицю та на вечорниці".

На пісні „Ой не ходи Грицю..." і на народній леґенді про нещасливе кохання Марусі з Грицем побудувала Ліна Костенко свій роман „Маруся Чурай", але вивела його на правдивих історичних подіях боротьби Хмельницького з поляками — боротьби українського народу за свою незалежність. За отруєння Гриця Маруся була засуджена на кару смерти, але в останній хвилині прийшов наказ від гетьмана Богдана Хмельницького дарувати їй життя за заслуги її батька та її власні заслуги, що збагатила життя чудовими піснями. Ціла Україна співала її пісні. Полки козаків йшли в похід, співаючи її пісні.

Ліна Костенко представляє Марусю чесною, правдомовною, сміливою та змальовує особисту трагедію її безрадісного життя, її тугу за Грицем. Ходила Маруся до Києва на прощу в надії, що там знайде розраду душі, але не знайшла і повернулася назад до Полтави на свій хутір. Занедужала на туберкульозу і так її життя згасло.

Для доповнення доповіді Текля Ларіоник прочитала уривок з цього роману, як Іван Іскра на суді виступив в обороні Марусі:

„Ця дівчина не просто так Маруся.
Це голос наш. Це — пісня. Це — душа.
Коли в похід виходила батава,
її піснями плакала Полтава.

Що нам потрібно на війні?
Шаблі, знамена і її пісні.
Звитяги наші, муки і руїни
Безсмертні будуть у її словах.
Вона ж була, як голос України,
Що клекотів у наших коругвах!

.....

Людей такого рідкісного дару
Хоч трохи, люди, треба берегти".

С. Стечишин

пропагандистом, бо це досвід і роздуми розумної і благородної людини, великого патріота-страдника, який свідомо — віддано включився в останні визвольні — збройні змагання українського народу.

(—) Петро Григоренко

Книжка Данила Шумука „Пережите і передумане", яку він написав у совєтських таборах готується до друку. Книжка матиме 600 сторінок. З браку грошей не можемо приступити до її друку, тому проголошуємо передплату по ціні $24.00 тепер. Опісля вона буде дорожча. Просимо висилати передплату на адресу Української Кредитової Спілки:

Чека просимо написати на: Shumuk's Book Fund і вислати на адресу:

Ukrainian (Toronto) Credit Union Ltd.,
Acc. No. 1430150,
2397-A Bloor St. W., Toronto, Ont.
M6S 1P7

За видавничий комітет:

Олексій Коновал **Григорій Мороз**

THE CONSTITUTION ACT, 1982

By Ivan Harmata

Now Know You that we, by and with the advice of Our Privy Council for Canada, do by this Our Proclamation declare that the Constitution Act 1982 shall, subject to section 59 thereof, come into force on the Seventeenth day of April, in the year of Our Lord One Thousand Nine Hundred and Eighty-two. By Her Majesty's Command

The above single sentence read on parliament hill in Ottawa in a setting of appropriate ceremony and pageantry and signed by Queen Elizabeth II in person, was the culmination of a long and convoluted process of patriating the Canadian constitution. It was a historic event that Canadians including thousands who watched the ceremony at home on television witnessed that day.

The new Constitution Act of 1982 is a complex document. It is a package of three elements. The initial item was the bringing to Canada the British North America Act of 1867, the so-called patriation of Canada's constitution. But added to this are provisions to entrench for all time extended privileges for the French language in Canada. To sweeten this aspect a general Charter of Rights and Freedoms was included.

To asses the full impact and significance of the new Constitution Act 1982 will be a task for future historians who will be able to judge it from the perspective of time.

Clearly, the prime role in this historic process was played by Prime Minister Pierre Trudeau. Next after the Prime Minister were the two co-chairman of the Minister's Constitutional Conference, Jean Chretien, Minister of Justice and Attorney-General of the federal cabinet, and Roy Romanow, Deputy Premier of Saskatchewan and Attorney-General of that province. They held public hearings and working sessions all across Canada for nearly two years, and it was they who were instrumental in reaching the final compromise that is now the Constitution Act, 1982. And finally, the provincial Premiers played an important role in presenting their case reflecting regional and provincial viewpoints. Also included were the opposition leaders in the House of Commons.

To recognize their contribution, these leading personalities were honored by appointment to the Privy Council for Canada with the title, Honourable. There were two anomalies, The Premier of Quebec did not accepted the honour and Roy Romanow was left out.

Since nearly one-third of Canadians derive their heritage from other lands than Britain or France, the question may be asked, how did these Canadians fare in the new constitutional document in comparison with their fellow Canadians of the two official languages groups? In this connection two sections may be noted. Section 22 provides for tolerance in Canada of languages other than English or French — mere toleration but nothing positive. Section 27 is more positive and provides that the Charter of Rights and Freedoms shall be interpreted in a manner consistent with the preservation and enhancement of the multicultural heritage of Canadians.

But please note the phrase, multicultural heritage of Canadians, and not, the multicultural heritage of Canada. In other words the new Constitution does not recognize the multicultural heritage of Canada but the multicultural heritage of individuals only. And that, in the words of a popular mixed metaphor, is a horse of an entirely different wheelbase.

We conclude with a sentence from Prime Minister Trudeau's introductory remarks. "It is my deepest hope" he said, "that Canada will match its new legal maturity with that degree of political maturity which will allow all of us to make a total commitment to the Canadian ideal." Only history will judge.

"Ukrainian Voice"

Who Runs Amnesty International?

Amnesty International deals daily with some of the most controversial and sensitive areas in the entire field of human rights: political arrest and imprisonment, torture and executions. Its work has consistently brought heated reactions from all bands of the political spectrum over the years.

On the one hand, it has been accused of being "in the keep of imperialist secret services", and on the other, of working with the Soviet security service, the KGB. Nor has it been enough apparently to point out that attacks from such opposing points of view might be an indication of Amnesty's impartiality: an article in the Uruguayan newspaper "El Pais" claimed in 1976 that communist attacks on Amnesty were but a "thin smokescreen", and Afghanistan's "Kabul Times" in 1981 dismissed Amnesty's reports on human rights violations in countries with right-wing governments as "red herrings".

"With total impudence and insolence, Amnesty International... whose political affiliation is well known, declares cynically that it is the Government of Guatemala that 'directs a program of murders and tortures established by the government'. The ignorance of the members of this organization which is headed by communists is obvious... it does not even try to hide its true Soviet character..." from the office of the Public Relations Director of the President of Guatemala, 1980.

"Even during its early years Amnesty International was in the keep of the imperialist secret services, first and foremost by the Americans, whose interests it serves. ... sabotage against the USSR, including sending agents and hostile literature, is an important part of Amnesty International's activity." from the Soviet newspaper Izwestiya, 1980.

"As for the Amnesty International contention that the Afghanistan Government had jailed 12,000 people since the revolution, Mr. Amin said that the London-based group had a 'fertile imagination and is spoon-fed by the propaganda centres of Radio Peking, the BBC, the Voice of America, Islamabad and Teheran'." — from an Agence France Presse interview with former Afghanistan President Hafizullah Amin, 1979.

"When the dust settles... it becomes clear that Amnesty International is dedicated more to an attack on governments it does not like than on the defense of the victims of oppression... Communist governments which have made Nazi genocide seem like child's play receive tender treatment at the hands of Amnesty." — columnist Ralph de Toledano, syndicated feature in the Los Angeles Evening Outlook, July 1981.

So, who really runs AI? Does it oppose governments and conduct espionage? Where does it get its money from? The answers to these questions and the outlines of the principles upon which Amnesty International is run may be found in the AI Canadian Bulletin, April 1982. Address: Amnesty International — Canada Section No. 204, 294 Albert Street, Ottawa, Ontario K1P 6E6. Subscription rate: $8.00 per year.

Submitted by *Helen Raycheba*,
Convenor of International Affairs

Bilingual book for children

EDMONTON — "The Mosquito's Wedding," a bilingual, well-illustrated book for children published in late 1980 by Kazka Productions has become a valuable teaching tool in schools offering Ukrainian bilingual programs.

The book also contains a record of the song in both English and Ukrainian tucked into the inside of the back cover.

The story, based on the Ukrainian folk song "Komar," is written in English and Ukrainian. The lyrics were translated by Lena (Hryhor) Gulutsan, an elementary school teacher.

One day, she was talking to her students in the multicultural program at the Windsor Park School in Edmonton about Ukrainian wedding traditions. As a learning aid, she decided to teach them the Ukrainian folk song.

The children wanted to incorporate their own ideas into the song; the result is the third and fourth verses in the book, which are not part of the original folk song.

The popularity of this song spread throughout the school, and in order for it to go beyond Edmonton, Kazka Productions was formed. The company took upon itself the promotion of a greater cross-cultural appreciation by providing materials which would assist teachers and parents with bilingual instruction. Kazka also made

Ukrainian materials more readily available for the multicultural program.

Thus the illustrations were done by Larisa Symbaliuk, who has majored in art and design at the University of Alberta. Her colorful drawings include bits and pieces from Ukrainian folklore.

The introduction to the entire kit includes this description: "The captivating music very naturally leads the reader to follow the action of the story characters. Children find it easy to sing along with the record because musical range is at their level. Another feature that intrigues the children is the voice on the record — it is that of a young boy."

The young boy is Matthew Sakowsky, a student of the Ukrainian bilingual program at Holyrood School in Alberta. The music arranger of the record, which comes complete with notes and words in Ukrainian and English, is Eugene Zwozdesky. He is the music director for the Ukrainian Shumka Dancers and of the Canadian Ukrainian Youth Association Choir. He has conducted both the National Symphony Orchestra in Ottawa and the Edmonton Symphony Orchestra.

The entire kit is for children of Ukrainian and non-Ukrainian backgrounds. A unit plan for teachers and counselors is also available upon request from Kazka Productions. It includes a list of suggested activities to go along with the book and record, as well as a list of questions and vocabulary words.

The kit and guide are available from Kazka Production Ltd., 11520-78 Ave., Edmonton, Alta., Canada T6G 0N5. The cost is $8.95.

"Student"

Т. Сидоренко

ВІДЗНАЧЕННЯ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ"

(Промова, яку виголосила пані Т. Сидоренко, референтка відділу ім. Доньки України в Монтреалі на святі журнала в м. лютому ц. р.).

Місяць лютий призначений, щоб відзначити започаткування нашого журналу „Промінь". Час проходить дуже швидко. Здається, що так недавно ми започатку вали наш журнал, а цього року припадає **23 річниця** його заіснування.

З великим жалем, з болем у серці згадую тих жінок журналу „Промінь", передплатниць і читачок, які відійшли від нас у вічність.

Журнал „Промінь" належить до нашої літератури. Допомагає у розвитку нашої культури, розвитку нашого православного жіноцтва, та назагал українських жінок.

Всі наші книжки, журнали, часописи — належать до нашої української культури та розвитку. Кожна людина повинна читати свою літературу, розвивати свою пресу. Ми мами і бабуні повинні більше цікавитись нашим минулим. Ми повинні знати про життя визначних людей нашого народу в минулому і сучасному. Любов до свого народу, до його культури ми повинні прищеплювати своїм дітям, своїм онукам.

Треба знайти хоча трошечки часу, щоб прочитати їм цікаве оповідання з наших давніх часів, про життя і звичаї нашого народу про його культуру. Ми повинні звернути більше уваги по своїх домах на виховання наших дітей — бо тільки дім в першу чергу допоможе нам виховати їх на свідомих українців.

Наш журнал „Промінь" — дуже цікавий. В кожному номері ми побачимо сторінку для дітей — гарні оповідання, вірші, пригоди.

Але запитаймо самих себе чесно і правдиво — чи ми коли читаємо їх своїм дітям і онукам? Мабуть мало коли. А так цікаві і цінні статті з літератури, про письменників, мистців, видатних жінок українок.

Не можна наш журна „Промінь" поверхово переглятути і положити його на полицю.

Адміністрація і редакція нашого журналу багато сил і часу віддає, щоб журнал був цікавий для нас всіх. Критикувати легко, а працювати тяжко. Ми повинні допомагати нашій адміністрації і редакції. Дописуймо до журналу різні статті, оповідання, вірші. Подаваймо нові матеріяли.

Ми можемо писати різні зауваги, коли нам щось не подобається. На наші зауваги і питання, редакція журналу напевно завжди дасть нам відповідь. Для редакції буде легше працювати, а провід нашого журналу буде нам вдячний. Наприкінці свого слова маю бажання сказати, щоб на кожних зборах нашого товариства було прочитано із журналу „Промінь" найбільш цікаві статті.

ВАША ПЕРЕДПЛАТА?!

Ви могли забути про неї!

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових трудношів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якшо адреса показує, що передплата вигасла.

Ми воліємо не висилати упімнень, бо вони також получені з видатками. А це Ваші гроші.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журнала.

Адміністрація „Променя"

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Променьчики

Одна маленька дівчинка вийшла в садок погуляти. Ясне сонячко подивилось на неї, усьміхнулось, та післало дівчинці два маленькі золоті променьчики, тонесенькі променьчики.

Вони сілий їй на плечі і стали цілувати її рожеві щоки. Дівчинці було тепло і приємно.

А сонце гляділо і усміхалось таке добре!

Так гуляли вони разом; дівчинка і два золоті променьчики.

Стало темніти. — Прийшла пора дівчинці спати; але променьчики не хотіли відходити і проводили її до дому.

А в дверях зустріла їх люба мати; вона покликала дівчинку, і променьчики останній раз поцілували її кріпко-кріпко.

І тоді сонце взяло променьчики на руки і понесло їх спати; зробилось тоді зовсім темно. Дівчинка положилася в ліжечко, поклала ручку під головку і тихо заснула. І в сні снилися їй променьчики, маленькі, золоті променьчики.

Г. С.

УЛЮБЛЕНИЙ КАЗКАР

У Копенгаґені, столиці Данії, коло самого берега моря, навіть у самому морі, на камені напівсидить чарівна русалочка. Цю русалочку люблять усі діти й дорослі, і бабусі, і дідусі міста. Як щось дуже рідне для них, як улюблений пам'ятник. Сюди обов'язково приводять усіх туристів, і не встигне гід слова мовити, як уже хтось із мандрівників вигукує: „Та це ж андерсенівська русалочка!" І мило-приємно стає всім, що художник-скульптор створив, а жителі міста поставили „пам'ятник" казковому, улюбленому з дитинства образу русалки, про яку поетично написав славетний казкар Ганс-Крістіян Андерсен.

Він жив давно — народився 170 років тому і помер вже давно, та про нього говорять в Копенгаґені так, наче він і зараз живе там, його знають і люблять усі діти. Та хіба лише в копенгаґені і в його рідній Данії? Письменника знають і люблять в усьому світі, бо його казки — казки Андерсена — перекладені на сотні мов, і з ними виростають покоління за поколіннями, і ваші старенькі бабусі чули їх ще маленькими, а тепер розповідають вам, як і ви розповідатимете ці казки малятам, коли самі виростете, і залюбки перечитуватимете їх. Тому що в цих казках не лише багато цікавих пригод — і веселих і сумних, а й закладено стільки добрих думок, любові до людей, бажання всім щастя, радості, правди й справедливості. І кожен, хто читає, хоче й сам стати і вірним товаришем, і порадувати друзів і рідних, врятувати їх від суму й горя. А ще кожен помічає, скільки є хорошого навколо, і як можна добре й щасливо жити, коли самому бути добрим.

Андерсен мав нелегке дитинство і юність, хоча завжди казав, що було йому добре, бо його любили рідні. Він народився в маленькому місті Оденсе в сім'ї бідного шевця, мати ходила на поденну роботу, бабуся жила в „богадільні" — будинку для бідних старих. Він навіть вчитися як слід не мав змоги, хоча був дуже здібний хлопчик. Рано померли батьки, і хлопчак ще дужче біду-

КОНЦЕРТ

Грає кіт на мандоліні,
Кицька — на гітарі,
Котеня співає в сінях
З цапеням у парі.

Барани гудуть у труби,
Вівці — у волторни,
Пес у бубон гупа грубо:
— Дайте камертона!

А качки:
— Так, так, — до нього, —
Принесем охоче! —
Вже й бичок схопився
на ноги,
Танцювати хоче.

Лиш концерт не для індика, —
Ходить злий і хмурий.
Кажуть всі в дворі, що дикий,
Не набравсь культури!

В. Ладижець

вав, але прагнув знань, освіти, вірив, що може досягти своєї мети, тільки треба багато працювати, щоб заробляти на найскромніше прожиття, і працювати над собою, щоб вивчитися, вступити до університету, бо мріяв він бути письменником, і знав, що для цього треба не тільки пізнати життя, а й бути освіченою людиною. Коли Андерсен став великим славетним письменником, він лишився такою ж простою, уважною до всіх людиною в Копенгаґені, де він жив найдовше. Всі діти бігали за ним, віталися з ним, а коли один чоловік спитав свого сина: „Чого ти вітаєшся з незнайомою людиною?" — хлопчик щиро здивувався: „Це ж — Андерсен!"

Він багато їздив по різних країнах, мандрував пішки. І завжди казав, що люди всіх країн мають жити в мирі й злагоді. Багато вчених, поетів, артистів різних країн стали його друзями, щиро полюбили його, і він говорив, що буде той час, коли між усіма народами пануватиме п о в а г а й дружба. Андерсен завжди любив природу, і вся вона була для нього живою книгою, таємниці якої розкриває людина. Він наділяв кожну тваринку, кожну рослинку людськими почуттями, і все оживало в його рядках, в його прекрасних казкових образах, бо фантазія його була безмежна, і кожен, хто читав казки Андерсена, збагачувався прекрасними почуттями.

А коли потраплять до рук збірки його казок, я певна, ви не відірветеся від „Ялинки", „Гидкого каченяти", „Снігової королеви", „Диких лебедів", „Солов'я" і багатьох-багатьох інших. І полюбите казки Андерсена на все життя.

Оксана Іваненко

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В КЕЛОВНА, Б. К.
в днях 26 - 27 вересня 1981 р.

Заходом Провінційної Екзекутиви на Британійську Колюмбію в днях 26 - 27 вересня 1981 р. відбувся Окружний З'їзд у Келовна. В З'їзді брали участь відділи: ім. С. Стечишин — Келовна, ім. Св. Ольги — Вернон, ім. Лесі Українки — Кемлупс, ім. Лесі Українки — Принц Джордж. Завданням цього з'їзду було нав'язати ближчий контакт з цими відділами, які є дуже віддалені від Ванкуверу, запізнатися з їх працею на місці а також познайомити членство з працею Провінційної Екзекутиви.

З'їзд був добре зорганізований завдяки доброї підготовки Пров. Екзекутиви, нашої представниці на Оканаган — пані С. Князь, управи і членок відділу ім. С. Стечишин в Келовна, які погодилися не тільки гостити цей з'їзд у себе і зробили всі зарядження, щоб він відбувся якнайкраще, взяли в ньому численну участь й завдяки тому, що відділи з Вернон і Кемлупс вислали своїх делеґаток і брали в з'їзді участь.

З'їзд почався в суботу 26 вересня о год. 1-ій пополудні в авдиторії церковної громади. При реєстрації були пані: М. Антонішко і Марцишин.

З'їзд привітала окружня представниця пані С. Князь і передала пані Г. Токарик, почесній голові Пров. Екзекутиви провадити дальшою програмою з'їзду. Молитвою і відспіванням гимну Союзу розпочато з'їзд. Голова Пров. Екзекутиви О. Дзюбенко відкриваючи цей з'їзд привітала присутніх, підкреслила важливість з'їзду та побажала найкращих успіхів в його переведенні.

До президії З'їзду увійшли голова Пров. Екзекутиви О. Дзюбенко, почесна голова Пров. Екзекутиви Г. Токарик, о. П. Боднар, о. Н. Мороз, окружна представниця С. Князь, голова Музейної Фундації С.У.К. — М. Савіцька, представник відділу ТУС у Ванкувері — В. Дзюбенко, голова відділу ім. С. Стечишин — Н. Ратковська, голова відділу ім. Св. Ольги у Вернон — М. Попович, заступниця голови відділу ім. Лесі Українки в Кемлупс Е. Лейн, голова громади п. Тодор.

Секретарками З'їзду погодилися бути пані З. Талпаш і Мельничук.

До резолюційної комісії увійшли пані: О. Дзюбенко, Г. Токарик, М. Мисак-Буряник, Ґ. Свинарчук, Н. Іванишин, А. Ратковська і добр. Мороз.

Привіти З'їздові склали — настоятель церкви св. апп. Петра і Павла о. П. Боднар, о. Н. Мороз, голова Музейної Фундації — М. Савіцька, від філії Музею Г. Токарик, від відділу ТУС у Ванкувері — В. Дзюбенко, від відділу Ордену св. Андрея п. Іванишин, п. Свинарчук — заслужений діяч нашої самостійницької організації, який закликав мужчин організувати відділи ТУС. Голови відділів А. Ратковська і М. Попович разом зі своїми привітами дали звіти праці їх відділів. Голова Пров. Екзекутиви дала обширний звіт праці за минулий рік. Звіти були інформативні й доказували про велику працю, яку наше жіноцтво провадить по своїх відділах та при наших церквах.

Після звітів розгорнулася цікава дискусія, членки поодиноких відділів інформували про працю в їх відділах, про різні проєкти, які вони мають у себе, про ведення зборів, щоб зацікавити більше наше членство. а головно молодше покоління.

На цьому ця частина З'їзду закінчилася.

По вечері відбулася панельна дискусія, яку перепровадила культурно-освітня референтка Пров. Екзекутиви пані М. Лебедович. Завданням цієї панелі було більше поінформувати наше членство про завдання й працю нашого членства не тільки у відділі й при церкві а про працю яку провадить Союз в загально-українському життю і англомовних канадських організаціях. Теми були слідуючі:

1) Праця членок С.У.К. у відділі — виголосила А. Воробець (Келовна)
   а) культосвітня
   б) для нашої церкви

З окружного З'їзду в Келовна. Зліва направо: А. Ратковська, голова відділу ім. С. Стечишин, О. Дзюбенко, голова Пров. Екзекутиви, М. Попович — голова відділу ім. Кн. Ольги у Вернон, Е. Лейн, заст. голови відділу ім. Л. Українки в Кемлупс.

в) з молоддю

2) Співпраця Союзу з іншими українськими організаціями — О. Дзюбенко (Ванкувер)

3) Наша участь в англомовних організаціях — Г. Токарик (Ванкувер).

Доповіді були цікаві, добре опрацьовані. Вони інформували про велику працю, яку веде Союз в різних ділянках нашого тут життя. Розгорнулася жвава дискусія, були питання до доповідачок.

О год. 8-ій вечором відбувся короткий, але гарний концерт, який перепровадила пані Ґ. Свинарчук. Виступали жіночі хори з Вернон, Келовна, мандолінова оркестра клюбу пенсіонерів, жіноче тріо з Келовна, і молодий соліст-бандурист Боброаник. Підготовкою до концерту зайнялися пані Новосад, пан Іванишин, пан Малиш.

Відспіванням спільно „О Україно" програму цього дня закінчено.

На другий день в неділю відбулася Служба Божа в місцевій церкві, яку відправив о. Н. Мороз. Церква гарно відновлена після пожару, гарний церковний хор під управою п. Ворончака, змістовна проповідь о. Мороза на тему „Любов ближнього" піднесла на дусі всіх учасників й гостей на З'їзді. Не один подумав, що ще у нас не так зле, як ми собі думаємо.

По службі Божій відбувся спільний обід в церковній авдиторії, програмою якого керувала голова місцевого відділу А. Рутковська. Вона також преставила доповідачку, голову Пров. Екзекутиви О. Дзюбенко, яка коротко зупинилася над Всеканадським З'їздом СУС, що відбувся місяць тому в Едмонтоні. Більшу увагу звернула на працю нашого членства по відділах. Що часом поодинокі члени та відділи не розуміють цілей нашої організації, не знають її структури ні її порядку, вони часом замикаються у своєму рідному середовищі й хоч часом працюють тяжко, але про їх працю мало хто знає й в загальному ця праця мало приносить користі організації, бо беручи активну участь в організації ми робимо її більш живою, більш активною з якої голосом рахуються. До цього часу ми були щасливі що СУС і в тому числі С.У.К. зайняли важне місце в нашому суспільстві і є добрим речником перед іншими організаціями і перед урядом. І при нашій помочі це можна буде затримати в майбутньому. На закінчення голова, пані О. Дзюбенко подякувала всім а зокрема тим хто причинився до успішного переведення цього З'їзду, й побажала, щоб такі з'їзди відбувалися частіше, бо хоч вони вимагають великої підготовки, вони приносять велику користь в праці нашої організації.

Пані Ґ. Свинарчук від імени резолюційного комітету перечитала резолюції З'їзду, які одну по одній присутні прийняли.

Належить згадати, що заля де відбувався З'їзд була відповідно удекорована. Зпереду розміщені прапори Пров. Екзекутиви та відділів. Були виставлені прекрасні виставки: одна відділу ім. С. Стечишин — виставка ручних робіт, якою зайнялася А. Воробець, друга виставка відділу ім. Св. Ольги музейних речей, яку виложили пані: С. Князь, Грігірчук і Сокол.

Молитвою й українським гимном офіційно закрито З'їзд.

З'їздовий комітет

ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТА КОНВОКАЦІЯ КОЛЕҐІЇ СВ. АНДРЕЯ В ВІННІПЕЗІ

У неділю 30-го травня 1982 р., о годині 7:30 вечора, відбудеться двадцять дев'ята конвокація Колеґії Св. Андрея. На цьогорічній конвокації п'ять студентів отримають ступені Богословського факультету Колеґії. Рівно ж, стипендії й нагороди Колеґії будуть роздані студентам Богословського факультету й Центру Українських Канадських Студій.

Цьогорічну конвокаційну доповідь виголосить прот. д-р Степан Ярмусь, професор Пастирського Богословія Колеґії.

Канцлер, ректор та сенат Колеґії Св. Андрея щиро запрошують Українське громадянство прибути і взяти участь у цій урочистій оказії в житті нашої академічної установи.

„Час проходить", — привикли ми казати, не розуміючи справи. Час стоїть на місці — проходимо ми.

* * *

Праця це не лише джерело всіх багатств, але й основа гарних почувань і гарного настрою.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

УПРАВА ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ В САСКАТУНІ

ДЕНЬ ЧЛЕНСТВА ВІДДІЛУ В САСКАТУНІ

Кожного року в місяці лютім Відділ Союзу У.К. ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні влаштовує імпрезу відзначення членок, що вибули в організації 25 або довше років, а при тому приймає нових членок. Друга частина програми включає доповідь або панельну дискусію. Така імпреза відбулася 28 лютого ц. р. в катедральній залі при співучасті місцевого громадянства. Залю прикрашено відповідно до оказії — на стіні великий рисунок смолоскипу, емблеми Союзу Українок Канади, а на столиках мініятюрні синьожовті прапорчики. Учасники засіли при столиках, накритих вишиваними скатертинами. Настоятель Катедри прот. М. Олесюк відкрив імпрезу молитвою, а голова Відділу Марія Воронюк сказала вступне слово і проводила програмою.

Церемонію прийняття нових членів перепровадила Ольга Кий і Пет Гаврилів, представивши кожну кандидатку зокрема. До нових членок належать — Марія Лабач, Емілія Дверничук, Аделя Лангрен, Домка Середюк, Вікторія Черній і Линда Букурак.

Відзначення почесною грамотою за 25-літню приналежність до Союзу Українок перепровадила Анна Холод, голова Провінційної Екзекутиви Союзу, вшанувавши Олену Лозову, а при тому сказала коротку промову про патронку відділу Ольгу Кобилянську.

Поміж точками виступали дівчата сумківки — Христя Вівчар співала сольо — „Осінні Листочки", а другу пісню „Ой гарна я гарна" співали такі — Діяна Гриців, Лінда Бальон і Юдита Керельчук.

Друга частина програми складалася з панельної дискусії — питань та відповідей про традиції і звичаї нашої церкви. Відповідали на питання прот. М. Олесюк і о. О. Гупка. Завдавали питання: Линда Букурак, Юдита Керельчук, Линда Бальон, Лариса Вахняк. Питання відносилися до деяких практик в церкві, наприклад, значення кадила, свічок, дзвонення, трираменного хреста, пояснення частин Літургії тощо. Такі питання цікавлять молодь, тому цю точку включено до програми.

Маріянна Зузак висловила подяку панелістам і піддала гадку влаштовувати подібні панелі або дискусії на теми нашого життя частіше. Референтка „Променя" Марія Гарбус дала заклик приєднувати нових передплатників цього журналу та вчасно відновляти передплату. Імпрезу закінчила Марія Воронюк словом подяки всім, що брали участь у програмі і запросила учасників залишитися на чайну гостину.

С. С.

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ

В числі „Променя" з травня 1982 року на стор. 26 „Содбурські весільні дзвони", замість Оксани Шовкевич, має бути Оксани Жовкевич. Також дочки Миколи і Ніни Жовкевич, а не Ковкевич. Дружбами і дружками були Петро і Віра Жовкевичі.

ПРОСИМО ДОДАТИ

До звіту відділу ім. Кн. Ольги в Принц Альберт, Саск. на сторінці 28 в числі журнала з травня, у виказі заряду просимо додати: касирка — пані О. Гавриш і кореспондентка — Р. Сопатик.

ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНИ
САСКАТУН, САСК.

П-во Маріянна і Зенон Зузаки

День 15-го серпня був у катедральній громаді незвичайною суботою, бо в той день в катедральному храмі Пресв. Трійці відбувалося вінчання Маріянни Гавриш з Зеноном Зузаком. Маріянна є донькою добре відомих членів катедральної громади — адв. Андрія і Михайлини Гавришів. Вона народилася в Саскатуні і там закінчила початкову й середню школу та університетські студії зі ступнем B.SP.E. Ходила також до української та недільної школи, належала до СУМК і була членкою хору. Отримавши добре дбайливе виховання у батьківському домі, Маріянна досить добре володіє українською мовою.

Зенон є сином о. прот. Стефана і добр. Галини Зузаків. Він народився у Ванкувері. Закінчив початкову школу в Гефорді а середню в Норт Бетелфорді. Як у Геффорді так і в Норт Бетелфорді Зенон належав до СУМК, брав активну участь у сумківських з'їздах і контестах — драми, красномовствах і деклямаціях, закінчив Саскачеванський університет зі ступнем B.A. та на Ванкуверському університеті осягнув ступінь „Местер ин Лайбрері Саєнс" — M.L.S., а зараз працює головою департаменту технічних услуг у міській бібліотеці Саскатуну. В часі чотирирічних студій в Саскачеванському університеті Зенон перебував в Інституті ім. П. Могили. По закінченні студій зараз став членом катедральної громади та співає в катедральному хорі.

Отже весілля тих молодят почалося ще в п'ятницю вечером традиційним вінкоплетенням у домі молодої. Шлюб молодят попередило також традиційне батьківське благословення в їхніх домах, де ролю старости виконував у домі Зенона родинний приятель — Никола Дорош, а в домі Маріянни — вуйко Дмитро Богданський. Вінчав молодят катедральний парох о. прот. М. Олесюк з участю батька молодого пароха вакавської парафії о. прот. С. Зузака. Прекрасно співав хор катедральної громади під мистецьким керівництвом диригента Лаврентія Клапоущака. Апостола прочитав Никола Дорош. На закінчення таїнства вінчання — весільну пісню-молитву зворушливо відспівали дуетом — пані Алися Клапоущак і сестра молодого — Іринка Зузак. Дуже імпозантно виглядали молодята. Молодий — Зенон і дружби — Кен Паскарук, Данило Кулик та перстені-носець Павло Гавриш були у гарно вишитих сорочках, а молода з традиційним вінком на голові, що свідчило про те, що добре вихована молодь своїми батьками, дорожить свої рідним — невмирущими традиціями та бажає зберігати їх у своєму житті.

Дружками молодої були — сестра Маріянни — Іванка та сестра молодого Іринка Зузак. Весільна гостина відбулась у катедральній авдиторії. І тут знову — весільні декорації на стінах, уквітчана живими квітами авдиторія, коровай на головному столі, спечений та вдекорований тіткою молодої — Меланією Пігач, пташки для кожного гостя, що їх виробила з тіста, так дуже по-мистецьки, сама молода, й переведенна цілої весільної програми українською мовою — все те творило незабутню рідну українську весільну атмосферу й залишило милі спогади в серцях весільних гостей.

Господарем весільної програми був Олекса Хомин, який на самому початку підкреслив, що це є ласкаве побажання молодят — Маріянни і Зенона, щоб гості не пробували брязкати в тарілки, щоб викликати цілування молодят, бо це не є український весільний звичай. І це побажання молодят було успішно переведене в життя. Це в дійсності був поворот до давних українських весільних традицій, що творилися на засадах нашої віри, моралі й естетики.

Тост до молодої підняв був брат Маріянни — молодий адвокат Орест (Ерні) Гавриш, який цікаво розповів про молодість Маріянни, її студії, про її вдачу та прикмети її серця. Дружба — молодий адвокат — довголітний товариш молодого — Кен Паскарук розповів про Зенона, йро його молодість, вдачу, університетські осяги та його працю і також підніс тост до молодят.

Покликаний до слова парох о. прот. М. Олесюк ще раз висловив свої найкращі побажання для молодят, підніс їхніх батьків за приклад як треба виховувати дітей, щоб діти завжди ішли слідами своїх батьків; згадав, що сьогодні, в день весільний припав день уродин батька молодого, о. Стефана й закликав усіх встати й відспівати „На многі літа".

Покликаний до слова батько мо-

лодого — о. прот. С. Зузак висловив свою велику радість, що його син знайшов собі таку гарну, добре вихована в українському дусі й православній вірі, дружину, висловив подяку своїм сватам — Андрію і Михайлині Гавриш за те, що вони, живучи в Саскатуні, взяли на себе всі обов'язки відносно приготувань та заряджень весільних і все те якнайкраще виконали. Він також висловив щирі побажання молодятам, щоб вони любили одне одного, щоб любили Українську Православну Церкву й працювали завжди для рідної культури й народу українського. Батько молодої Андрій Гавриш підкреслив також свою велику радість з вінчання Маріянни і Зенона, з поєднання двох родин — Гавришів і Зузаків; висловив свої практичні поради молодятам, подякував катедральному жіноцтву — Союзові Українок за приготування такої смачної вечері та всім дорогим гостям за прибуття.

А під кінець весільних промов молодий Зенон доброю українською мовою висловив подяку, найперше своїм батькам за виховання його у вірі православній та на здорових традиціях українського народу, подякував батькам молодої за те, що вони виховали Маріянну в українсько-православному дусі, а також Маріянні за те, що вона погодилася бути його дружиною. Подякував і всім гостям весільним, які приїхали на їхнє запрошення і поділили з молодятами їхню весільну радість, а також і всім, які причинилися до того, що їхнє весілля було дійсно величне, успішне і радісне.

В часі бенкету весільного грала українських весільних мельодій, найкраща в Саскатуні, оркестра п. І. Калинчука. Після традиційного дарування молодих, молодята — Зенон і Маріянна та дружби і дружки й присутні на весіллю студенти Інституту по-мистецьки відтанцювали для всіх гостей кілька українських народніх танців.

Слідуючого дня, в неділю, в домі молодої — панство Гавриші влаштували великі поправини для численної родини, хористів та для всіх, що найбільше спричинилися для успіху весілля. Це було дійсно весілля українське, традиційне — одне з кращих.

Щасти, Боже, Зенону і Маріянні на новій дорозі подружнього життя. „На многії літа!"

З нагоди одруження дітей, о. прот. Стефан і добр. Галина пожертвували на прес. фонд „Вісника" $25.00 і на „Промінь" $25.00.

Родинний приятель і весільний гість

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ЛІНИ КОСТЕНКО
ВАНКУВЕР

Відділ ім. Лесі Українки у Ванкувері влаштував свято-роковини своєї патронки та вшанував рефератом сучасну поетку Ліну Костенко. В концертовій програмі виступали учні української та недільної школи, жіночий хор, ванкуверський ансамбль бандуристок. Концерт відбувся в церковній авдиторії 28 лютого 1982 року.

Першою точкою на програмі був жіночий хор під управою М. Мамчура, акомп. пані Е. Стасюк, який проспівав гимн Союзу Українок „За нами, сестри". Вступне слово виголосила Лелія Митрук.

Діти та учні української школи, що виступали з деклямаціями: Діяна Катлик — „Як дитиною бувало", Стефанія Мануша — „Літо краснеє минуло", Андріяна Мекгавен — „Книжка", Марко Ахтимійчук — „Надія", Соня Гузик — „На зеленому горбочку", Тома Саджонкий — „Хлопчик", Дейл Яремко — „Встала весна", Тарас Малко — „Весна йде".

Реферат про життя і творчість Лесі Українки виголосила добр. З. Туржанська.

Слідував виступ ванкуверського ансамблю бандуристок під проводом пані Квітки Козак у виконанні слідуючих точок: „Взяв би я бандуру" — народна пісня, „Ой здається не журюся" — Слова Лесі Українки, муз. Самарської, „Іде, іде дощ" — жартівлива народна.

Деклямації: „До товаришів" — Люба Мануша, „Україно, плачу" — Лідія Гузик, „Безсмертній Лесі" — Дебі Шевчик.

Наступною точкою був реферат про сучасну українську поетку в Україні Ліну Костенко — пані Надія Михайловська. Роман Шевчук відеклямував — „Нас ждуть".

Жіночий хор під управою п. М. Мамчура при акомп. пані С. Стасюк проспівав дві пісні: „Колискова" — слова Лесі Українки, муз. Яременка і „Тихо над річкою" — обробка Верьовки.

Програму свята закінчувало кінцеве слово настоятеля митр. прот. Юрія Туржанського і „Ще не вмерла Україна".

З прибутку свята в сумі $150.00 відділ склав дар на журнал „Промінь".

Маргарета Ременда, рефер.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ РОКОВИНИ В ГРОМАДІ ВАЛЕЙ - СУРРЕЙ, Б. К.

Старанням Української Православної громади Успіння Пресвятої Богородиці в Валей - Суррей відбулися Шевченківські Роковини в неділю 14-го березня 1982 року.

Після Св. Літургії, яку відслужив прот. П. Блажук відправлено Панахиду за Тараса Г. Шевченка під спів церковного хору. В час Панахиди члени місцевого відділу — Куріня 5-го УВК взяли участь з прапорами під проводом уступаючого отамана Василя Ткачука.

По відслуженні Панахиди всі учасники перейшли до церковної авдиторії, в якій старанням членок місцевого відділу Союзу Українок влаштовано, прийняття з перекускою для присутніх, до якої проказав молитву о. настоятель. По цьому слідувала відповідна програма.

Концертову програму відкрив вступним словом п. І. Крохмальний, заступник голови громади Успіння Пресвятої Богородиці, і попросив о. настоятеля до проведення програми. Першою точкою у програмі концерту милозвучно пролунав „Заповіт" — „Як умру" — слова Т. Г. Шевченка, муз. К. Стеценка, якого відспівав мішаний церковний хор під проводом о. настоятеля, а відтак слідувала пісня „Заросли шляхи тернами".

Святочний реферат виголосив прот. П. Блажук, який змістовно насвітлив постать Великого Кобзаря, що всі свої труди віддав і присвятив все своє життя в обороні українського народу і Матері України...

Наступною точкою був виступ учнів недільної й української школи, які виконали пісні з слів Шевченка „Думи мої", „Зацвіла в долині, червона калина" і гуртова деклямація „Учітеся брати мої". По цьому слі-

дували інструментальні точки: на акордеоні виконав Степан Шевчук, „Поклін Тобі Тарасе" і на піяніно відограли в'язанку українських пісень Лорі Голонько і дві сестрички Іванів. Вдалі виступи згаданих учнів були щиро і тепло нагороджені рясними оплесками.

Дальше в біжучій програмі наступною точкою була рецитація про розриту могилу: „Світе тихий" у виконанні пані Анни Никонюк і мішаний церковний хор відспівав слідуючі пісні: „Перебендя" — „Кобзар". Слова Шевченка, муз. О. Гайворонського і пісня з України „На високій дуже кручі".

Передкінцеве заключне слово виголосила пані Марія Захарук, заступниця голова місцевого відділу Союзу Українок. Висловлюючи щиру і теплу подяку за добре підготовлену програму о. прот. і добр. П. Блажук, учителькам: паням Наталці Голонько, Лесі Пріц, Савелі Шевчук, диригентці Анні Залубняк, яка з поважних родинних причин не була присутня, якої місце заступив о. настоятель, за те, що вона своїм трудом багато спричинилася перед тим до відзначення Шевченківських Роковин, також учительці Наталці Іванів.

Шевченківські Роковини закінчено відспіванням національних гимнів України і Канади.

Присутній

СВЯТОЧНА ПРОГРАМА ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В ОТТАВІ

У неділю 21 лютого 1982 р. після Служби Божої, настоятель о. Роман Божик відслужив Панахиду за Лесю Українку. З похиленим прапором відділу, стояла голова Василина Даркович, а довкруги членки із свічками. Врочисто і настроєво закінчились молитви і тоді всі присутні перейшли до авдиторії на перекуску і святочну програму. Програма складалась із трьох частин. Першою частиною займалася культурно-освітня референтка Зіна Волох. Вона попросила Ліду Шульгін прочитати реферат про життя і творчість Лесі Українки. Слідувало художне читання і деклямація віршів поетки у виконанні молоді СУМК — Боні Вестон, Каті Вестон, Ігора Кодака і Марка Заячковського.

Друга частина програми була призначена журналові „Промінь". Референтка журналу Галина Михальчук, коротко пригадала присутнім як дійшло до зорганізування Союзу Українок Канади, про їх бажання мати своє друковане слово, перший „Жіночий Куток", а згодом „Жіноча Сторінка", які у тому часі друковано в газеті „Український Голос". Жінки старались об'єднатись і піднести себе в організаційній і літературній праці. В скорому часі із сторінок виріс самостійний журнал „Промінь". Журнал швидко розвинувся завдяки невпинній праці довголітньої редакторки пані Наталі Когуської, жіноцтву яке допомагає своїми дописами, а в першу чергу усім хто передплачує і дбає за видавничий фонд „Променя". На закінчення діти Рідної Школи, які часто користають з матеріялів дитячої сторінки

Відділ ім. Л. Українки в Оттаві відзначує ювілей своєї патронки. Пані Лідія Шульгин читає доповідь. Сумківці зліва направо: Ігор Кодак, Боні Вестон, Катя Вестон і Марко Заячковський.

Учні рідної школи й їх учителька Галина Михальчук відзначають день „Променя". Зліва направо: Лариса Джексон, Вікторія Лайтгарт, Яків Новицький, Ярема Новицький, Наталка Новицька і Г. Михальчук.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

МАЗЕПА, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу відбулися 4 листопада 1981 р. в Народному Домі, 12 членок було присутніх. Голова Дорис Маковська відкрила збори молитвою та хвилиною мовчанки вшановано покійних членок, матерів і полеглих вояків. Предсідницею зборів була Ольга Маковська. Слідували звіти заряду.

Голова, у своїм слові, склала щиру подяку всім комітетам та членкам за їхню так гарну кооперацію впродовж року. Відбулося в році 11 місячних зборів, одно засідання заряду. На зборах читаємо обіжники і всю іншу кореспонденцію від Централі та Провінційної Екзекутиви і цікаві статті з „Променя". Діяльність впродовж року:

Роковини Тараса Шевченка, День Матері, храм, День Подяки, осіння вечеря, бінго. Відділ складає поважну суму грошей на всяку добродійну працю. Посилаємо квіти і карточки поздоровлення хворим членкам до шпиталю, померším членам купуємо вінок, обмінюємось подарунками на зборах у святочно-різдвяний місяць січень. Виконуємо свої зобов'язання до Централі Союзу. Маємо представницю до оселі „Тризуб" коло Кристал Лейку — Савелю Король і до Ґетевей Лодж — в Канорі — Ольгу Маковську.

Фінансовий звіт: Прибутки в 1981 — $3,149.31, видатки — $4.130.19. Товариство жертвує на місцеву церкву, Народний Дім, на оселю „Тризуб", „Телемерикул", стипендійний фонд та інші канадські організації.

Заряд відділу на 1982 рік: голова — Дорис Маковська, заст. голови — Адріянна Ягольницька, рекорд. і кореспонденційна секретарка — Ольга Маковська, заст. секр. — Іванна Завісляк, фін. секр. — Савеля Король. Контрольна комісія — Катерина Корній, Мілька Киба. Програмовий комітет — Іванна Завісляк, Марлін Король, Анастасія Ковалишин. Господині — Ліна Король, Вікторія Король, Розалія Киба й Анастасія Ковалишин.

Членки відділу в Мазепі бажають журналові „Промінь" і його редакторці всього найкращого та доброго успіху на майбутнє.

Ольга Маковська, рек. секр
Дорис Маковська, голова

„Променя" деклямували вірш Йосипа Костецького — Журналові „Промінь". Діти також тримали таблички на яких можна було бачити зразки матеріялів з різних відділів журналу, як напр. мистецтво, домашнє господарство, відділ для дітей, біографії, англійська частина, тощо. Далі референтка закликала передплачувати журнал і складати пожертви. Також відбулась розігравка писанок в користь журналу „Промінь".

У третій частині виступала добр. Євгенія Божик. Вона згадала про завдання організованого жіноцтва і заохочувала ставати в ряди Союзу Українок Канади.

Кінцеве слово мала голова Василина Даркович. Вона склала подяку усім хто виступав і брав участь у програмі, а також господиням за приготовлення перекуски та усім гостям за прибуття.

ВЕРНОН, Б. К.
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 13 грудня 1981 року, у церковній залі. Присутніх членок було 37.

Збори відкрила голова т-ва пані Марія Попович, молитвою і хвилиною мовчанки в пам'ять членок, що відійшли у вічність. Була вона також і предсідницею зборів, а секретаркою Розалія Григірчук. Слідувало читання протоколу з минулих річних зборів, фінансовий звіт та звітували членки управи і різні комітети.

Діяльність за 1981 рік: На зборах читаємо обіжники і всю кореспонденцію від Централі і Провінційної Екзекутиви. Наша праця зосереджується при українській православній церкві Успіння Пресвятої Богородиці, де помагаємо фінансово, як і в праці: Сестриць, чищення церкви, поміч підчас громадських обідів, в польові Богослужби, в базарі, продажі печива, чай і розігравки та вечеря. Зберігаємо свої традиції, спільна Свята Вечеря цебто Щедрий Вечір або Головна Кутя та Великодне Свячене. Беремо участь в коляді. Влаштовуємо вечірки для писання писанок, вишивок, печиво калачів та пасок, і т. п.

Помагаємо парафіянам і влаштовуємо похоронні і поминальні обіди. Також є членки, що беруть участь в церковному та світському хорі. На кожних зборах маємо маленьку розігравку.

Відділ складає грошеві пожертви на всяку добродійну працю: На Церкву, Недільну школу, Музей С.У.К., та Музей Провінційної Екзекутиви в Б. К., журнал „Промінь" і до Колегії Св. Андрея.

Пожертви складає і на добродійні канадські організації: пшиталь, на фонд поборювання рака, і т. п. Виконуємо свої зобов'язання до Централі Союзу. Посилали делеґатку на З'їзд до Едмонтону.

Фінансовий стан такий: З 1980 р. осталося в касі — $624.07, прихід в 1981 р. — $7,048.36, 1981 р. розхід — $5,608.84, осталось в касі $2,063.59.

Управа відділу на 1982 рік: уступивша голова — Марія Попович, голова — Зіння Тумчук, 1-ша заступниця — Параска Стефюк, 2-га заступниця — Велері Вахняк, рекорд. секретарка — Анна Буяр, заст. секр. — Розалія Григірчук, касирка — Марія Демко. Контрольна комісія: Йоанна Наконечна, Ольга Страйкер, Софія Князь.

Вибрані комітети на 1982 рік:

Референтка „Променя" — Анастасія Микитюк.

Відділ СУМК — Ольга Шумей.

Бібліотека, музей та мистецтво — Софія Князь, Марія Сокол, Ангела Сорочук, Василина Кучер, Йоана Наконечна, Анастасія Зозуля.

Відвідини хворих — Марія Сокол, Василина Кучер.

Соціяльний — Зіння Тумчук, Софія Князь.

Сестриці — Анастасія Зозуля, Марія Вигнан, Параска Стефюк, Наталка Чиписюк.

Чищення, догляд в церкві — Ґрийс Бромберґер.

Недільна школа — Добродійка Боднар.

Багатокультурности — Софія Князь.

Комітет телефону — Ґрийс Бромберґер, Розалія Федорук, Гелена Мандрусяк, Марія Шевчук, Ольга Страйкер, Катерина Лащук,

Господиня — Параска Стефюк.

Комітет кухонний та купна — Марія Демко, Ольга Шумей, Велері Вахняк.

Репрезентантка до православної залі — Ольга Шумей.

Після закриття зборів членки відбули спільну вечерю у ресторані.

Бажаємо редакції „Променя" найкращих успіхів.

За відділ ім. Кн. Ольги
у Вернон, Б. К.:
Анна Буяр, рек. секр.

СМОКІ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори жіночого товариства відбулися 9 грудня 1981 р. у Народному Домі в присутності 27 членок. Збори відкрила голова Д. Слемко молитвою і хвилиною мовчанки вшановано покійних членок.

Звіт діяльности за минулий рік і річних зборів прочитала М. Федюк. Звіти здавали — голова Д. Слемко, заст. голови М. Дереновська, друга заст. М. Паламарик, секр. М. Федюк, касирка Л. Білей, рефер. „Променя" Г. Кокотайло, освіти референтка Л. Врайт.

Впродовж року відбулось 11 місячних зборів, членки помагали громаді з колядою під час Різдва, влаштували Новорічну вечерю з Маланкою і танцями як відбувається з великим успіхом кожного року. Приготовили Святу Йорданську Вечерю і того приходив Святий Миколай давати дітям недільної школи подарунки. Членки приготовили пирогову вечерю на пущення, концерт на День Матері; тут виступали діти недільної школи з деклямаціями. Членки подали чай. Референтка освіти Л. Врайт приготовила святочну програму на роковини Лесі Українки, О. Кобилянської і Т. Шевченка. Учительки недільної школи разом з учнями пекли пасочки і баби у Народному Домі. Кожна дитина принесла свій кошичок на Великдень святити.

Членки приготовили обід на День Подяки, багато членів з родинами і гостей прибуло на цей обід. Комітет відвідував хворих у домах і шпиталі та у домі старших громадян. Висилаємо картки побажань хворим і картки співчуття. Влаштували продаж великоднього печива і чай. Членки приготовляють і видають два рази у місяць вечерю для Лайонс Клюбу. Восені членки влаштували показ моди і того самого вечора мали випродаж всяких ручних робіт, печива, чай і перекушку. У серпні на Денщ Культурної Спадщини відділ дістав першу нагороду за вдекорований віз.

Відділ склав пожертви: на Український Музей в Саскатуні — $100.00, на Українську Книгарню - Бібліотеку у Форт-Едмонтон — $100.00, на фонд недуги серця, родині, що потерпіла від вогню — $100.00, на місцеву церкву — $1,500.00 і Нар. Дому.

Відбулось дві лекції ткання і куплено два ткацьких варстати. Висилаємо делеґаток на з'їзди, прочитуємо на зборах обіжники та цікаві статті з „Променя". Членки помагають збирати фонди для Червоного Хреста.

Заряд на 1982 рік: голова — Дорис Слемко, заст. голови — Марія Дереновська і Марія Креколовіч, секретарка — Марія Фидюк, касирка — Марія Паламарик, референтка журнала „Промінь" — Марія Кокотайло, освіти — Луїза Врайт. Членки у Смокі Лейк бажають журналові „Промінь" і його редакторці всього найкращого та доброго успіху на наступний рік.

Марія Паламарик

ЛОНДОН, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні загальні збори відділу відбулися 13 грудня 1981 р. Збори відкрила голова пані О-ра Тищенко, отець Фляк провів молитву. Хвилиною мовчанки вшанували померлих членок і прихильниць. У президії для переведення зборів були: голова, пані Губа і секретарка, пані Новицька.

Слідували звіти річної діяльности відділу, що їх здавали членки заряду. Голова відділу привітала всіх присутніх і склала подяку всім членкам і прихильницям за щиру співпрацю, і також церковному зарядові і отцеві та добродійці Фляк за співпрацю і моральну підтримку.

Впродовж року відбулося п'ять місячних зборів та дванадцять засідань. Придбали шість нових членок в особах добродійки Олі Макаренко, Марії Макаренко, Мотрі Карчевської, Єфросинії Близнюк і Орисі Ермантрат.

Звіт культ.-освіт. референтки добр. Флят: Ми працювали у підготовці свят, які відбулися в Українському Центрі.

Членки відділу взяли участь у Крайовому З'їзді Союзу Українок в Гамільтоні та відкритті Музею в Торонто. Брали участь у освітніх імпрезах КУК. Свято героїнь влаштували спільно з іншими.

Приготовили обід в день відзначення пенсіонерів, приготовляли перекушку для одумівців та в день привітання нововисвяченого о. дияконa В. Макаренка і добродійки. Членки допомогли рідній школі у фестивалі, влаштували весняний та осінній базарі, допомагали парафіянам у похоронах та поминальних обідах. Завдяки пані В. Калюжній мали влаштовано показ писання писанок. Докінчено будову шафів на наш мистецький куток. В цьому році в нас відбувся Окружний З'їзд Союзу Українок.

Голова пані Тищенко склала щиру подяку членкам управи, як і всім членкам відділу за співпрацю та поміч у різних імпрезах.

Фінансовий звіт: перебрано з 1980 року — $1,388.15, прибутки в 1981 — $7,871.01, видатки — $8,732.44. Передано до церковної громади — $3,500.00.

Господиня пані Гладко здала звіт з праці в кухні. Суспільна опіка — Оля О'Суліван та Панасейко відвідували хворих. Культосвітня діяльність — добр. Фляк — працювали у підготовці свят, які відбувались у Українському Центрі.

Від сестриць звітувала пані Пилипенко. Пані В. Калюжна, референтка журналу „Промінь" звітувала з своєї діяльности. Делеґатка до КУК була присутня на їх зборах. Пані Калюжна від контрольної комісії внесла вотум довір'я уступаючій управі.

Вибрана на 1982 рік управа: голова — Віра Новицька, уступ. голова — О-ра Тищенко, заст. голови — В. Близнюк, секр. — Оля О'Суліван, скарбничка і делеґатка до КУК — О-на Кошарна. Референтки: культосвіти — і „Променя" — Орися Ермантрат, суспільна опіка — Оля О'Суліван і Т. Панасейко.

Сестриці: М. Пилипенко, А. Губа, К. Подопригора. Контрольна комісія: О-ра Тищенко, Т. Педенко, Р. Оборковська, делеґатка до КУК — Оля Співак.

Отець Фляк подякував уступаючій управі та привітав нову і побажав успіхів. Голова пані Новицька подякувала за довір'я.

Оля О'Суліван

ТАНДЕР БЕЙ, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Річні збори відділу при церкві Св. Володимира, відбулися 26 лютого 1982 р. в присутності 18 членок. Голова Марія Присунька відкрила збори привітом і попросила добр. Анну Зміївську провести молитву. Рівночасно хвилиною мовчанку вшановано покійних членок. До президії зборів вибрано голову Марію Присуньку, Софію Мендик — секр. Членок: добр. Анну Зміївську і Ольгу Велику. Слідували звіти заряду. Голова Марія Присунька, у своїм звіті дала огляд праці за минулий рік.

Наш відділ працює по своїй змозі. Відбулась Йорданська Вечеря, наші членки є членками церковного хору, то й ходили колядувати під час Різдвяних Свят. Відбули Спільне Свячене і відвідали старших члехворих по старечих домах і шпиталях з свяченим. Приготовано сніданок для дітей недільної школи підчас Великодньої сповіді і причастя, як також поминальні обіди і членсько-товариські вечорі. Освітні імпрези: Вшановано концертом роковини Лесі Українки і нашої патронки Олени Пчілки в яких взяли участь молоді студенти. Діти недільної школи і членки церковного хору. Недільна школа є під проводом учительок Соні Проданик і Зеновії Зміївської, згідно з наукою і звичаями православної віри. Учительки мають іншу програму для дітей. Влаштовано концерт Св. Миколая, відділ закупив молитовники, як дарунок для хлопців вівтарної дружини і старшим дівчатам недільної школи. Діти ходять колядувати і мають лекції писання писанок, приготовання Великоднього кошика з паскою до посвячення. Відбулось в нас 5 зборів і спільні засідання з зарядом церковної громади. Фінансові прибутки маємо із продажу поживи, річного чаю, поминальних обідів, церковно - громадських традиційних обідів.

Мистецький комітет, голова Зеновія Зміївська, як також референтка журналу „Промінь" займається збіркою передплат журнала і пожертвами.

Цього року наш відділ дав частинну фінансову допомогу 5 студентам на літні Курси Українознавства в Колеґії Св. Андрея в Вінніпезі. Учасниками були: Ліса Клименко, Катруся і Грищь Бундз, Леся і Петруся Квасні. Закуплено дарунки нашим студентам, які брали участь у контесті 75-літнього ювілею Т-ва Просвіти, як також дано білети усім піонерам нашої громади на ювілейний концерт Т-ва Просвіти. Голова, пані Присунька, репрезентувала наш відділ на Крайовому З'їзді Союзу Українок в Едмонтоні.

Пожертви т-ва на такі цілі: Музей у Саскатуні, Провінційний З'їзд Східньої Екзекутиви, для дітей калік, на недугу рака, на фонд Н. Кобринської. Постарано деякі речі до резиденції і парафіяльної кухні.

Фінансовий звіт за 1981 р. приходи $14,615.93, розходи — $13,852.04, осталось в кані на 1982 р. $763.89.

До заряду на 1982 рік увійшли: голова — Марія Присунька, заст. голови — Варвара Бойко, заст. голови — Йосифина Сурмай, рекорд. секр. — Софія Мендик, фін. секр. — добр. Анна Зміївська, касирка.

Комітети: Культурно-освітний — голова Зеновія Зміївська, Орися Яремчук, Соня Клименко, Соня Проданик, Марія Сторожук, референтка журналу „Промінь" — З. Зміївська.

Відвідувачі хворих: Ольга Велика, Тереса Кулій і Анна Крак. Делеґатки до відділу Комітету Українок Канади: Марія Присунька, Софія Мендик.

Сестриці: старша сестриця — Варвара Бойко, помічниці — Дарка Мендик, Катерина Велика і Марія Дубек.

Перевибрана голова пані Марія Присунька щиро подякувала за довіря до неї, за співпрацю заряду і членок, хоч зима цього року в нас була дуже несприятлива, але вже відтепер почнемо більше працювати. Вона закликала членок до дружньої пошани і співпраці, щоб можна було виконувати нашу різноманітну працю.

По зборах відбулось чайне прийняття.

В імени заряду і всіх членок засилаю найщиріші побажання редакторці Наталі Когуській за наукові статті в журналі „Промінь", з яких наш відділ каристає під час усяких імпрез. Хай Всевишній Господь обдарить її кріпким здоров'ям і успіхом у дальшій праці.

За Заряд:

Софія Мендик, рекорд. секр.

ВИНДЗОР, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися 11 грудня 1981 р. в авдиторії при Соборі Св. Володимира після товариської вечері. Збори відкрила голова відділу, пані Марія Старух. Отець Т. Славченко провів молитву. Після молитви вшановано однохвилинною мовчанкою пам'ять покійних членок. До президії зборів вибрано голову п. Марію Старух, а секретаркою п. Олю Друль.

У своєму привіті о. Т. Славченко висловив признанна Союзові за матеріяльну і моральну працю та побажав відділові успіхів і Божого благословення. В імені соборної громади заст. голови, п. Євген Дяковський склав привіт дякуючи за щиру фінансову підтримку.

Слідували звіти членок заряду, референток і комітетів. Впродовж 1981 року відбулося 9 місячних зборів і 6 засідань зазряду. Відбулися слідуючі імпрези: Академія Лесі Українки — очолювала п. С. Заборонюк, вечірки писання писанок і курси вишивання, весняний чай разом зі вшануванням 9О літ-уродин почесної членки пані Олександри Боднарчук, базар-шавер, різдвяна приятельська забава. Приготовляли обіди і перекуски для Соборної громади: новорічну забаву, Святу Йорданську вечерю, спільне свячене, місійну вечерю, 2 сморгерборґ, церковний пікник, осінний базар, прийняття для отця і добр. Славченків. На Різдвяні свята, комітет хворих на чолі з п. С. Рівак, відвідував усіх у шпиталі, „нирсінґ гом" і в домі з дарунками, а на Великодні свята з пасочками. Провадили проєкт продажу варенників — прихід за рік $35,434.00. Кіоск продажу українських речей очолює п. Анна Букса. Добр. Метулинська провадила курси українознавства для старших. Вислали одну делеґатку на крайовий з'їзд а 4 на пров. з'їзд східньої Канади. Відділ покрив видатки автобуса, де 40 членок поїхало на з'їзд. Вітали в себе пані Янду, яка

провадила лекції мистецтва тканини — проєкт музею, очолює І. Римар. Представниця до КУК, п. Ю. Стойко, брала активну участь в програмі Українського тижня в КУК. Відділ опікується молодшим відділом СУМК і танцювальним ансамблем який виступав на різних оказіях в Детройті і Виндзорі, та на концертах при громаді. Звіт дорадниці старшого відділу СУМК, С. Друль: СУМК брав участь у з'їздах, концертових точках та виступав на телевізії і на радіо з хором Св. Володимира. Голова льокального СУМК, Михайло Друль, був вибраний королем СУМК на Канаду.

Комітет хворих відвідував недужих з подарунками, посилали квіти і картки. В пам'ять покійних членок вділ складав пожертви на Собор. Відділ пожертвував на різні цілі: головний музею — $170.00, східний музей — $100.00, організаційний фонд східної Канади — $100.00, жертва на УВАН — $25.00, спонзорування української дівчини $200.00, журнал „Промінь" — $280.00, недільну школу — $150.00, рідну школу — $150.00, місцевий Собор Св. Володимира — $12,000.00, фонд рака — $50.00, фонд недуги серця — $50.00, на направлення і малювання авдиторії — $12,000.00, закупили столи і крісла для авдиторії $13,000.00, машину мити начення — $5,000.00, друкарську машинку $380.00, касу $400.00. Відділ збільшився на 2 нові членки.

Управа на 1982 рік: уступаюча голова — Галя Панчишак, голова — Марія Старух, 1. заст. голови — Анна Букса, 2. заст. голови — Стефанія Коростіль, 3. заст. голови — Ольга Торошенко, рек. секретарка — Оля Друль, кореспо. секр. — Мирослава Телеґа, фінан. секр. — Катерина Лейн, касирка — Ліона Боднарчук. Контрольна комісія — Марта Петрук, Євгенія Квасніцька, Софія Рівак. Референтки: культосвіти — Стефанія Заборонюк, Марія Михальчук, Аделя Мілько, журналу „Промінь" — Іванна Римар, бібліотеки — Стефанія Коростіль, кіоск — Анна Букса, молодшго відділу СУМК — Галя Фенканин, старшого відділу СУМК — Стефанія Друль, Аделя Мілько, картки оголошення — Марія Сенайко, КУК — Марія Михальчук, Марія Трач, багатокультурності — Юлія Стойко, Ірина Момотюк, Льокальної Жіночої Ради — Марта Петрук, Анна Ткачук.

Комітети: телефонічний — Маріяна Гриньків, Марія Кушнір, Євгенія Щепанська, Марія Костів, соціяльний — Ліона Боднарчук, Елсі Лак, Неті Грицик, Маріяна Гриньків, Тереса Мерешка; відвідування хворих — Ніна Косик, Софія Рівак, Євгенія Квасніцька, Марія Кушнір, Галя Паланчук, Дора Портир; танців — Юлія Стойко, Ірина Момотюк, Рузя Прокопець; варенників — Стефанія Коростіль, Анна Ранівська; закупів — Галя Панчишак; Музейний — уступ голова — Мирослава Телеґа, голова — Іванна Римар, заст. голови — добр. Олена Славченко, секретарка — Ольга Торошенко, касирка — Марія Гнатюк, членки ком. — Марія Карпінець, Соня Карпінець, Стефанія Заборонюк, Євгенія Щепанська, Марія Прокопчук, Антошка Войцик.

Переобрана голова Марія Старух щиро подякувала за довір'я до неї, та закликала до співпраці, щоб наше товариство зростало.

Оля Друль, рекорд. секр. зборів

ВОТЕРФОРД, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися 29 грудня 1981 р., в залі, при участи 16 членок. Голова відділу добр. Анна Ткачук, щиро привітала членок і відкрила збори молитвою. По молитві — хвилиною мовчанки вшановано пам'ять покійних членок. Вибрано предсідницю зборів Олю Андрушко і секретарку зборів Рузю Галик. Секретарка Рузя Галик прочитала протокол з минулих річних зборів. Звіти здали — управа і комітети.

Добр. А. Ткачук дала звіт голови і щиро подякувала членкам і управі за працю і кооперацію в товаристві. Відбулось 7 місячних зборів, 3 засідань. Спільне Свячене, Свята Вечеря, Новорічна вечерю, приготовляємо весілля, похорони, продажі варенників, голубців і печива, колядуємо разом з членами громади, співаємо в хорі. Справили поминальний обід в пам'ять пок. Владики, Панахиди в пам'ять Владики, Лесі Українки, Тараса Шевченка і за покійних членів і членок, котрі відслужує наш отець Олександер Костюк. Купуємо квіти до церкви, робимо порядки в церкві. Відвідуємо хворих в шпиталі і по домах, посилаємо хворим квіти і картки здоров'я.

Вислали бюджет $225.00, на „Промінь" $35.00, на Музей в Саскатуні $160.00, 15 членок вписалося до музею Саскутну, вислали $50.00 в пам'ять покійного Владики, отець і добр. Удод загостили до нас з фільмом — $50.00, за книжку Лесі Українки $10.00.

Продали тикети на музей $350.00, жертва на нашу церкви $1,500.00, Св. Володимира $200.00, С.У.К. З'їзд в Гемилтоні $25.00.

Заряд відділу на 1982 рік: голова — добр. Анна Ткачук, заст. голови — Оля Андрушко, 2-га заст. голови — Марія Васик, секретарка — Рузя Галик, касирка — Рузя Свидорович, фін. секр. — Аделя Андрушко, реф. журналу „Промінь" — Оля Андрушко.

За відділ:

Рузя Галик, секр.

РОСБУРН, МАН.
ЛЕСІ УКРАЇНИ КАНАДИ

Річні збори відбулися 19 грудня 1981 р. в домі Гані Н. Бельбас. Збори відкрито молитвою. Пані Анна Стреньк була предсідницею зборів.

Звіт з діяльности т-ва здавала секретарка Настя Кузенко і касирка Ганя Н. Бельбас.

Звіт голови Анни Стреньк. Найперше складаю подяку членкам за їх кооперацію по їхній зможности. Число членок мале і всі старші працюють в Союзі Українок Канади як і при церкві і при Народному Домі. Оплачують бюджет до Централі Союзу, щоб належати до своєї організації.

Заряд відділу на 1982 рік: голова — Анна Стреньк, заступниця голови — Настуня Шеведуцька, касирка Ганя Н. Бельбас, секретарка — Катерина Бельбас. Контрольна комісія: Домка Українець і Марина Коник. Членки відділу бажають журналові і його редакторці найкращих успіхів.

Анна Стреньк, голова

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У 16-ті роковини упокоєння мого дорогого і незабутнього мужа, бл. п. Стефана Білінського, який упокоївся 3 червня 1966 р., складаю в його світлу пам'ять нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на фонд „Променя".

Дружина Анастасія Білінська, Брентфорд

— — — — —

У пам'ять Стефанії Іщенко, яка упокоїлась 18 травня 1982 р., як нев'янучий вінок складаю дар $20.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Володимир Іщенко, Вінніпеґ

— — — — —

КИТИЦЯ КВІТІВ

Складаю китицю живих квітів у пам'ять наших дорогих родичів, а також пок. о. Йосифа Тріски і добр. Катерини, в пам'ять яких засилаю $50.00 на журнал „Промінь".

Анна Граблюк, Торонто

— — — — —

Дарую писанку у пам'ять моїх дорогих родичів, бл. п. Марії і Михайла Погорецьких, які упокоїлись 1972 і 1974 р. та засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Доротея Панчук, Принц Алберт, Саск.

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок у пам'ять наших дорогих рідних — найдорожчої дочки бл. п. Славки Богоніс, сестри та братової, яка упокоїлась 24 червня 1970 року, дорогого мужа бл. п. Константина Когута, батька та тестя — упокоївся 12 грудня 1952 р., в їх світлу пам'ять складаємо $15.00 на „Промінь". Покійним вічна пам'ять.

Кароліна Когут — мама і дружина в Тандер Бей, сестри, братови, дочки і зяті: Тоня і Петро Петранюки в Тандер Бей, Оля і Микола Стручинські в Дависв'ю, Онт.

— — — — —

На свіжу могилу нашої дорогої тітки, бл. п. Марії Ковальської, яка упокоїлась 1 квітня 1982 р. в Норт Бетлфорд, Саск., у світлу пам'ять покійної засилаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Сестри: Марія Горбай, Саскатун,
Анеля Кравчку, Сиррей, Б. К.

— — — — —

У світлу пам'ять нашої незабутньої родини, яка відійшла від нас у вічність тепер і давніше, а саме: родина Піхотів-Росичуків і Мандриків. Вічна їм пам'ять. Замість квітів складаємо $18.00 на журнал „Промінь".

Михайло і Рахіля Піхоти, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа Корнія Андріящука, який упокоївся 1 червня 1961 р. складаю замість китиці квітів $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія, діти й онуки, Ту Гилс, Алта.

— — — — —

Кладемо китиці квітів у світлу пам'ять наших дорогих і незабутніх: мами Параскеви Циганевич — упокоїлась 31 липня 1979 р. та у світлу пам'ять Дори Радомської — складаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Марія і Стефан Саранчуки, Вінніпеґ

У дев'яті роковини упокоєння мого мужа бл. п. Стефана Кіндрачука, який упокоївся 21 травня 1973 р. й у пам'ять моїх батьків Василини й Николая Романко — мама відійшла у вічність 5 квітня 1958 р. і тато 30 січня 1970 р. в їх світлу пам'ять складаю $20.00 на „Промінь".

Докія Кіндрачук, Норт Бетлфорд

— — — — —

У світлу пам'ять моїх найдорожчих: дорогого мужа Николи Малінського, який упокоївся 6 липня 1978 р., синів: Адолька і Арсенія, дочок: Олесю Осачук і Альбіну Ґуляк та сестру Мирославу Гавриш — незабутнім складаю на нев'янучі квіти на їх могилки та засилаю на дорогий мені журнал „Промінь" $50.00.

Клавдія Малінська, Канора, Саск.

— — — — —

У світлу і незабутню пам'ять наших дорогих родичів, бл. п. Антона й Анастасії Скоробогачів; батько Антін упокоївся 9 травня 1959 року, мама Анастасія 6 червня 1980 р., замість китиці нев'янучих квітів, складаємо $30.00 на журнал „Промінь".

Дочка Оля, зять д-р Олександер Ферре
і внуки, Вінніпеґ

— — — — —

У п'яті роковини упокоєння дорогої мами, баби і прабаби, бл. п. Людвіни Базюк, яка відійшла на вічний спочинок 15-го червня 1977 р. в Едмонтоні, в її світлу пам'ять засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Син Володимир і Наталя Базюки,
внуки й правнуки — Едмонтон

— — — — —

Складаю нев'янучі вінки у пам'ять моїх дорогих рідних: мужа Івана Гриневича, брата Василя Савчука, шваґра Миколи Лабюка та дорогих наших незабутніх родичів — Василя і Параски Савчуків та Василя і Василини Гриневичів, у світлу пам'ять покійних засилаю $50.00 на журнал „Промінь".

Юстина Гриневич, Вакав, Саск.

— — — — —

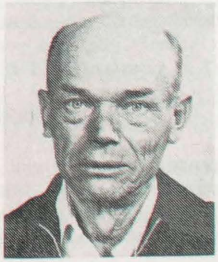

У першу річниця смерти мого незабутнього чоловіка, дідуня і прадідуня, світлої пам'яти Івана Коваля, який відішов з цього світу 16-го травня 1981 р., та сина Миколая, який відійшов у Вічність 31-го березня 1978 р., в м. Летбридж, Альберта, складаю на нев'янучий вінок в їх світлу пам'ять $25.00 на журнал „Промінь".

Дружина Феодосія Коваль, Летбридж, Алта.

Кладемо китицю нев'янучих квітів у світлу пам'ять дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Стефана Гаврилюка, який упокоївся 14 червня 1976 року і засилаємо $25.00 на журнал „Промінь". Пам'ять про покійного і наша любов до нього завжди буде з нами.

Дружина Софія Гаврилюк, діти і внуки,
Вейбург, Саск.

— — — — —

У п'яті роковини смерти незабутньої, ніколи невіджалуваної бл. пам'яті Матусі Наталії, яка упокоїлась 9 травня 1977 р. в Україні, кладемо китицю нев'янучих квітів і засилаємо $10.00 на „Промінь". Покійній вічна пам'ять!

Дочка Ніна, зять Микола та внуки —
Петро, Оксана і Віра Жовкевичі,
Содбури, Онт.

— — — — —

Зберігаючи світлу пам'ять моєї дорогої братової Анни Москалик, яка упокоїлася 9 червня 1981 року, замість квітів складаю $20.00 на журнал „Промінь". Покійній вічна пам'ять.

Братова А. Реннер, Вінніпеґ

— — — — —

Членки відділу ім. Лесі Українки в Давфині складають на свіжу могилу своєї дорогої почесної членки, бл. п. Анни Підлипної, яка упокоїлась 1 травня 1982 р. замість китиці квітів $10.00 на журнал „Промінь", що його постійно передплачувала і цінила. Покійній вічна пам'ять.

Родині висловлюємо щирі співчуття.

За відділ — Розалія Грицай, голова
Марія Білоус, реф.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок у пам'ять моїх дорогих рідних бл. п. брата Володимира Українця, його дружини Марусі, дітей — Юрчика і Анни, які загинули в ударі з поїздом 24 червня 1959 р.; упокоїлись: брат Юрій 1962 р., мама наша Петруня 1969, другий брат Іван 1974 р. та дорогий мій муж Іван Доналд 1978 р., в їх світлу пам'ять засилаю $20.00 на журнал „Промінь". Вічна їм пам'ять.

Марія Доналд, Гамільтон

— — — — —

Кладу китицю нев'янучих квітів у світлу пам'ять проф. Андрія Михайленка, заслуженого громадського діяча, провідного члена СУС, який упокоївся в Едмонтоні 7 грудня 1981 р., та засилаю $25.00 на журнал „Промінь".

Ольга Фіголь, Едмонтон

— — — — —

На свіжу могилу бл. п. Юстини Ґавронської, яка упокоїлась у Виндзорі 27 березня 1982, складаю нев'янучий вінок і в світлу пам'ять покійної засилаю $10.00 на журнал „Промінь". Хай канадська земля буде їй легкою.

Родині висловлюю щирі співчуття.

Анеля Ґавронська, Вайта, Ман.

— — — — —

У дорогу пам'ять мого покійного мужа Демітрака замість китиці квітів засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Анастасія Демітрак, Монтреал

У четверті роковини упокоєння дорогого мужа і батька Миколи Бельбаса, який відійшов від нас 26 червня 1978 р., замість квітів у світлу пам'ять покійного засилаємо $10.00 на „Промінь". Пам'ять про покійного хай завжди буде з нами.

Дружина Анна Бельбас і син Дмитро,
Розбирн, Ман.

— — — — —

На свіжу могилу бл. п. Петра Ґронського, заслуженого громадянина і старшого брата при церкві Св. Володимира у Тандер Бей, який несподівано упокоївся 29 квітня 1982 р. членки відділу ім. О. Пчілки у Тандер Бей складають нев'янучий вінок і засилають $20.00 на журнал „Промінь". Дружині Марії, дочці Софії Мендик та всім членам родини висловлюємо щире співчуття. Хай милостивий Господь оселить душу Петра там де всі праведні сповичають. Вічна йому пам'ять.

За відділ — М. Пресунька, голова

— — — — —

Членки відділу Союзу ім. О. Пчілки при церкві Св. Володимира у Тандер Бей складають нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої членки, бл. п. Йогаськи Гуцуляк, яка упокоїлась 22 лист. 1982 р., у світлу пам'ять покійної засилаємо $10.00 на .Промінь". Родині висловлюємо щирі співчуття. Покійній вічна пам'ять!

— — — — —

Відділ Союзу ім. Доньки України у Тандер Бей висловлює глибоке співчуття нашій членці пані С. Мендик з приводу упокоєння її батька, бл. п. Петра Ґронського 29 квітня 1982 р. і на його свіжу могилу складаємо нев'янучий вінок та засилаємо $10.00 на журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять!

О. Михайлишин, голова М. Пресунька, касирка

БАТЬКИ!

Чи Ваші діти говорять МОВОЮ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА?

В рік УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ МОЛОДІ та напередодні великих місійних святкувань 1000-ліття ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ пришліть своїх дітей віку від 14 до 18 на **КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА** ПОВНОГО ЗАГЛИБЛЕННЯ (IMMERSION). Дайте їм нагоду на п'ять тижнів пожити виключно в українському середовищі **з українською мовою** — від 5 липня до 7 серпня. Директор курсів Б. Панчук. Викладають професійні учителі а допомагають досвідчені виховники ВИКЛЮЧНО УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ. По ближчі інформації й аплікації до впису вдавайтеся на адресу:

або телефонуйте на число: 1-306-653-1944

P. MOHYLA INSTITUTE
1240 Temperance St.,
Saskatoon, Sask. S7N 0P1

НЕВІДЖАЛУВАНА І БОЛЮЧА ВТРАТА

10 січня 1982 р., після затяжної і важкої недуги у молодому віці, проживши всього 41 рік свого життя, відійшов у вічність бл. п. Тарас Тимчак.

Похорон відбувся 13 січня 1982 р. із Собору Св. Софії в Монтреалі. Чин похорону завершив о. Ігор Куташ в супроводі дяка пана Кіпибіди і численного хору.

Народився Т. Тимчак 31 серпня 1940 р. в Монтреалі. Він був сином Марії і Семена Тимчаків (Семен упокоївся 5 років тому). Вони започаткували і розбудовували Собор Св. Софії. Завжди жертвенні і працьовиті, любили свою церкву, громаду і свій народ.

Бл. п. Т. Тимчак пішов їхніми слідами. Він завжди учащав до церкви, до недільної школи, був членом вівтарної дружини, прислуговував у церкві — о. Володимирові Слюзареві. Скінчив 7 років української школи, учащав до української молодечої організації СУМК. Був 1 рік головою СУМК. Надзвичайно любив відпочинкову літню оселю Св. Софії. Кожного року був там, а коли підріс, був 1 рік виховником дітей. Закінчив Гай Скул.

Коли був студентом надзвичайно цікавився і любив спорт. Багато разів брав участь у різних спортових змаганнях. Мав своє підприємство, яке з любов'ю і щиро розбудовував. Але невблаганна смерть перервала нитку його життя.

Бл. п. Тимчак залишив у невіджалуваному горю свою маму, яку він так щиро і сердечно любив. Залишив свою молоду і любиму дружину Джойс, її ближчу і дальшу родину.

В тому горі він залишив свою рідну сестру Надію з її мужем інженером Володимиром Дацковичем і 4 племінниками — Данило, Стефан, Андрій і Павло. Старший племінник Данило одружений з Юліяною, з дому Тиховська. Біль втрати відчула ближча і дальша родина бл. п. Т. Тимчака, ціла громада, його численні приятелі і друзі, всі хто його знав.

На Панахидах, похороні і поминальному обіді було дуже багато людей. Люди щиро жертвували на різні громадські установи: на Собор Св. Софії, на Колегію Св. Андрея, на українську пресу, організацію поборювання рака. Поминальний обід перепровадив старший внук пані М. Тимчак інженер Данило Данкович. Від жіночого товариства ім. Доньки України промовляла прощальне слово пані А. Добромиль. Від себе, від імени своєї невістки Джойс і цілої родини пані М. Тимчак подякував настоятелю Собору Св. Софії о. І. Куташу і дякові панові Кіпибіді за їх щирі молитви у всіх похоронних відправах. Особливо подякувала о. І. Куташеві за його такі гарні і зворушливі промови виголошені під час похоронних відправ і на поминальному обіді, пані Добромиль за виголошені співчуття під час обіду.

Пані М. Тимчак щиро і сердечно подякувала всім присутнім за їх щирі співчуття у її великому горі.

Всім хто був присутній на похоронних відправах, похоронах і поминальному обіді. Всім побажала всього найкращого у їхньому житті і щоб Бог винагородив їх стократно за їх добре діло.

Від щирого серця молимо Бога, щоб Він скріпив духові і фізичні сили пані М. Тимчак і дружини бл. п. Т. Тимчака Джойс пережити важкий і трагічний для них час. Хай канадська земля буде легкою для бл. п. Т. Тимчака, а пам'ять і любов до нього назавжди залишиться в наших серцях. Вічна йому пам'ять.

На нев'янучий вінок по бл. п. Т. Тимчакові, мама його і дружина Джойс жертвують 25 дол. на пресовий фонд „Променя".

Т. Сидоренко

БЛ. П. МИХАЙЛО ЦЬОНА
Блейн Лейк, Саск.

В лікарні в Гефорд, Саск., по тяжких операціях і чотирьох місяцях терпінь, упокоївся 10 березня 1982 року Михайло Цьона. Він народився 12 грудня 1912 року в Кридор, Саск. Виростав на фармі і коли скінчив середню школу, остався господарювати з родичами — батьком Стефаном і матір'ю Катериною (з роду Богун).

Михайло одружився з Марією Калин. Виховали вони п'ятеро дітей. Михайло був добрий батько, жив і працював для дітей, дав їм можливість осягнути вищу школу, дав нагоду вивчати музику і спів, відвідувати українську і недільну школу. Діти виросли при церкві і вдома в побожнім і українськім дусі.

Михайло був членом УГПЦеркви Свв. Петра і Павла в Кридор, Саск. і був головою церковного заряду довгі роки. Тому, що школа була далеко від його фарми то він продав фарму і перебрався на сталий побут до Блейн Лейк, Саск. в 1945 році, і розпочав підприємство „Блейн Лейк Фарм Еквіпмент", і провадив його до кінця життя.

Михайло багато причинився до добробуту Блейн Лейк і околиці, в шкільних, міських і організаційних управах.

В Катедрі Пресв. Тройці в Саскатуні Панахиду відслужили о. М. Стеценко, о. А. Гупка і прот. М. Олесюк, котрі також на другий день, 13 березня, відслужили і похоронні відправи в УГПЦеркві в Кридор, Саск.

Тіло покійного похоронили на цвинтарі коло церкви. Поминальний обід, який приготовили членки жін. товариства С.У.К. в Кридор і Блейн Лейк, відбувся в Меморіял залі в Блейн Лейк.

При обіді присутні зложили на українську пресу $154.25 — на „Вісник", „Український Голос" і „Промінь".

Покійний залишив в глибокому смутку дружину Марію, дочку Наталку Дептух в Едмонтоні, синів — Богдана у Свифт Кирент, Саск., Андрія у Блейн Лейк, Стефана в Едмонтоні і Михайла Теодора в Нью-Йорку, як також два брати — Гриця і Івана, та вісім онуків.

Нехай Милосердний Господь оселить душу покійного там, де праведні спочивають.

Вічна йому пам'ять! **Присутній**

Довкола дому

Стефанія Кульба

ЗУПА З КАПУСТИ
(CABBAGE SOUP)

¾ ф. вудженого сала (бейкон)
1 ложка масла або маргарини
1 бляшанка (10 унц.) яловичиної юшки (біф брат)
1 бляшанка (10 унц.) помідорової юшки (томато суп)
2 бляшанки води
4 горнятка пошаткованої капусти
½ горнятка покраяної цибулі
2 ложечки соли
½ ложечки спорошкованої червоної паприки
1 лавровий листок
дрібка перцю
1 ложка Шеррі квасної сметани

Бейкон покраяти дрібно, зісмажити на маслі. Додати решту складників і варити під покришкою на легкому вогні 30 хвилин, мішаючи часто. Подавати з квасною сметанюо.

— — —

ОМЛЕТ ЗІ ШПІНАТОМ

4 яйця
5 ложок сметанки
1 ложечка масла
1½ ф. почищеного шпінату
4 ложки сметани
2 ложки молока
1 зубець часнику
1 ложка масла
½ ложки борошна

Свіжі яйця розбити зі сметаною, посолити. Розігріти масло на сковороді і на гаряче вилляти половину яєць. Смажити поволі. Підважувати лопаткою так щоб рідка маса спливала під спід — підложити під спід омлету трохи товщу. При помочі лопатки обернути на другу сторону. На готовий омлет наложити начинку (городину або іншу начинку); тоді завернути одну половину омлету, щоб прикрила. Легко зсунути цілий омлет на огрітий полумисок і прибрати зеленню петрушки.

Шпінат:

Шпінат вкинути на кип'ячу воду і заварити — 2 до 3 рази. Вийняти, процідити, посікти. Зробити засмажку з 1 ложки масла і пів ложки борошна; залити сметаною; коли закипить вкинути шпінат і добре вимішати. Гарячий наложити на готові омлети.

— — —

ORANGE CHICKEN FIESTA

1 envelope Onion Soup Mix
1 can (6 oz.) frozen orange juice concentrate — thawed
1 tablespoon cornstarch
1 teaspoon poultry seasoning
4 lbs. cut-up chicken

Preheat oven to 375°. Combine Onion Soup Mix, orange juice concentrate, cornstarch and poultry seasoning; set aside. Trim excess fat from chicken pieces, pat dry and arrange, skin side up, in single layer in 13 x 9 x 2 baking pan. Pour seasoned orange-onion mixture evenly over chicken. Cover and bake for 1 hour. Uncover and bake 15 minutes, basting chicken occasionaly with sauce. Serve.

— — —

COTTAGE CHEESE MACARONI

1 teaspoon salt
1 thick slice of onion
4 cups boiling water
8 oz. uncooked macaroni
3 eggs
2 cups milk
1 cups cottage cheese
2 tablespoons soft butter
1 teaspoon salt
½teaspoon oregano
¼ teaspoon pepper

Add teaspoon salt and slice of onion to the boiling water. Pour in the macaroni. Bring to a full rolling boil and cook until tender. Drain well and set aside. Beat the eggs slightly, add the milk, cottage cheese and the remaining ingredients. Mix well and add macaroni. Mix and pour ito a greased 2-qt. casserole. Bake, uncovered in a preheated 350° oven for 50 to 55 minutes, or until set. Yields 6 servings.

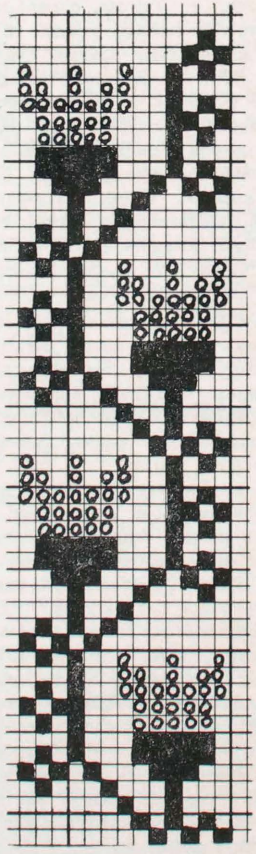

Буковина, Гумора
Кольори ■ — чорна
○ — червона
Український Музей Східня Філія.
Рисувала **Іванна Вахна**

НОВІ НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Слово — Збірник 9. Література, мистецтво, критика, мемуари, документи. Об'єднання Письменників „Слово" 1981. Едмонтон.

Вибране — З праць о. протопресв. д-ра Володимира Слюзаря. Зредагував Дмитро Кислиця. Обкладинка М. Левицького. Накладом Комітету Видавничого Фонду. 1981, Торонто.

Ф. Ф. Онуфрійчук — Музейна збірка українських народних скарбів. 1981, Йорктон.

Українська Книга 3. Філадельфія. Видавництво Київ. 1981.

Альманах Українського Народного Союзу 1982. Видавництво „Свобода", Джерзі Сіті, Н. Й.

Микола Хвильовий — Твори в п'яти томах. Том II. Упорядкування і загальна редакція Григорія Костюка. Передмова Мирослава Шкандрія. Об'єднання Українських Письменників „Слово", Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Нью-Йорк, Балтімор, Торонто, 1980.

Paul Yuzyk — THE UKRAINIAN GREEK ORTHODOX CHURCH OF CANADA. University of Ottawa Press. Ottawa 1981.

CANADA - UNITED STATES RELATIONS. Volume III. Canada's Trade Relations with the United States. The Standing Senate Committee on Foreign Affairs. Ottawa 1982.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ВІДДІЛІВ

Саскатун — Відділ ім. Ольги Кобилянської, з свята День членства, реф. Марія Гарбус $200.00
Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. Олени Пчілки, рефер. Кароля Білик 100.00
Йорктон, Саск. — Відділ ім. Олени Пчілки, рефер. добр. Марія Гнатів 80.00
Торонто — Провінційна Екзекутива Союзу Українок Східньої Канади з піврічного З'їзду, рефер. Галина Михальчук 67.00
Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. О. Басарабової, рефер. М. Присунька 50.00
Саскатун — Саскачеванська Провінційна Екзекутива (писанка) 50.00
Реджайна, Саск. — Відділ Доньки України, з освітнього вечора 50.00
Блейн Лейк, Саск. — Відділ ім. Хариті Кононенко — Збірка на поминальнім обіді бл. п. Михайла Цьони 51.00
Скарборо, Онт. — Відділ ім. Св. Анни 10.00
Вакав, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової 10.00

НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Відділ ім. Кн. Ольги в Торонто, прислав Д. Пригорницький **1**
Вікторія Калюжна, референтка у відділі ім. Кн. Ольги в Лондоні, Онт. **1**
Інж. Ф. Онуфрійчук, Вінніпеґ **1**
Анна Бойко, референтка у відділі ім. Кн. Ольги в Торонто **1**
Ліза Бот, референтка у відділі ім. св. Анни в Скарборо, Онт. **1**
В. Токарік, Норт Бетлфорд, Саск. **1**
Д-р Зоя Плітас, реф. у відділі ім. Кн. Ольги в Торонто **1**

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Прот. В. Апонюк, Давфин, Ман. $30.00
М. Тимчак, Монтреал 25.00
Розалія Фарина, Едмонтон 25.00
Анна Ластівка, Вернон, Б. К. 10.00
Параскева Ґордей, Вільна, Альберта 10.00
Марія Вівчар, Мелвил, Саск. 12.00
Анна Гавриш, Пойнт Кларе, Кве. 8.00
Марія Солонична, Сенді Лейк, Ман. 8.00
Оля Милащук — Монтреал 8.00
С. Журавецька, Де Па, Ман. 8.00
Дора Вільчинська, Торонто 8.00
Марія Михайлюк, Стирджес 8.00
Ненсі Воробець, Бирнабі, Б. К. 6.00
Р. Темертей, Монтреал 6.00
Оля Гавриш, Саскатун 5.00
М. Федак, Скарборо, Онт. 5.00

По $3.00 склали: А. Кіпибіда, Монтреал, О. Ковч, Монтреал, Марія Ґужда, Торонто, Єлисавета Фрейскул, Келовна, Софія Давидюк, Айтуна, Ф. Онуфрійчук, Вінніпеґ, А. Ваніо, Торонто. Почерез референтку Лізу Бот зі Скарборо **по $3.00** склали: Тамара Чорна, Е. Гриньків, С. Кукурудз, М. Радченко, Л. Бот, М. Болушман. Анна Бельбас, Винстон, Онт. **По $2.00** — М. Ткаченко, Летбридж, Ал-та., Клавдія Гречко, Філадельфія і **по $1.00** — О. Русин, Монтреал та Лелія Луцик, Радісон, Саск.

За глибоке розуміння наших фінансових труднощів складаємо найщирішу подяку за кожний дар на „Промінь". Ваші листи, в яких Ви складаєте побажання здоров'я, успіхів, оцінюєте журнал є моральним завдатком у кожноденній праці і за них ми так само сердечно дякуємо.

Редакція й адміністрація

ОСВІТА '82
ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
7-го липня до 7-го серпня

Інститут Св. Івана спонзорує КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в днях 7-го липня до 7-го серпня 1982 р., в Інституті Св. Івана в Едмонтоні.

Студенти будуть перебувати в Інституті Св. Івана й будуть побирати слідуючі курси: українську мову, включаючи розмовну; культуру й мистецтво; спорт; лекції запрошених лекторів; прогулки. Стипендіями будуть нагороджені студенти за найвищі оцінки в цій програмі.

Ця призначена програма дає можливість студентові дістати кредитові оцінки від Альбертського Департаменту Освіти за українську мову 10, 20 або 30, середніх шкіл, і в той самий час дає нагоду учасникові задоволяючий, приємний й творчий досвід, як також зустріч з іншими студентами в українському культурному оточенні.

Звертаємося до організацій й родин, щоб спонзорували зацікавлених студентів.

Про дальші інформації, або аплікації, звертайтеся до:

ST. JOHN'S INSTITUTE
11024 — 82 Avenue
EDMONTON, Alberta
T6G 0T2
Phone: 439-2320, 439-0989

P 1-12
HAWRYSH MRS KATE OCT 82
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ISSN 0380-2140

ЧИ ВИ ВЖЕ НАБУЛИ СОБІ

Книга має 12 статтей про мистецтво, кераміку, Різдвяні та Великодні звичаї, куховарство, ткацтво, ношу, танці, писанки, вишивки, літературу, музику та дереворізьбу.

Книга, розміром 8½ на 8½ цалів, гарно оправлена в тверду полотняну оправу з золотим витиском.

Крім 100 стор. статтей, книга має велику бібліографію, понад 100 гарних кольорових фотографій із українських канадських ручних виробів, гарний папір і чистий друк.

ЦІНА В ПРОДАЖУ $12.00.

ПОШТОВА ОПЛАТА 50 центів.

ДРУКОВАНА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A 25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2